

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo
Cene: Letno din 32 —, polletno
din 16 —, četrletno din 9 —, ino-
zemstvo din 64 —
Poštno-čkovni račun številka 10.603

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO
Z MESEČNO PRILOGO „KMEČKO DELO“

Uredništvo in upravnništvo: Maribor, Koroška 5.
Telefon 21-13

Cene inseratov: Cela stran
din 2000 —, pol strani din 1000 —,
četrt strani din 500 —, 1/2 strani
din 250 —, 1/4 strani din 125 —
Mali oglasi vsaka beseda din 1 —

Borec za meje Slovenije umrl

Na Jožefovo ob petih zjutraj je preminul v Mariboru g. dr. Franc Kovačič, prelat in upokojeni profesor bogoslovja.

Kljub junaškim borbam ter priznani književnosti niso hoteli poznati Slovencev odločevalci o svetovnem miru ob prevratu. Hvala Bogu smo imeli že pred zlomom Avstro-Ogrske učene može, kateri so prinesli na mirovno konferenco v Pariz natančne podatke: kaj in koliko smo zaslužili Slovenci po krvoprelitju svetovne vojne. Med prvimi branitelji slovenskih mej in pravic v Parizu po svetovni moriji je bil gospod prelat dr. Franc Kovačič s svojim temeljitim poznanjem slovenske zgodovine in zemljepisne lege od pojava Slovencev na pozorišču zgodovine.

Srce g. prelata dr. Kovačiča, kateremu sta bili svetinji: Slovenija in jugoslovanska država od dijaških let do groba, je nehalo biti po dolgotrajnem bolehanju na Jožefovo.

G. prelat dr. Franc Kovačič se je rodil dne 25. marca 1867 v Veržeju. Po v Varaždinu končani gimnaziji je prejel v Mariboru mašniško posvečenje 25. julija 1894. Radi izredne nadarjenosti ga je poslal škof po končanih bogoslovnih naukih v Rim, kjer je postal doktor modroslovja in je bil poklican na mariborsko bogoslovnico za profesorja. V službi profesorja je deloval z vso vnemo še tudi precej let po prevratu.

Za zasluge neustrašene narodne borbenosti in smotrenega dela za razmejitev jugoslovanske države na pariški mirovni konferenci je bil odlikovan od kralja z redom sv. Save in jugoslovanske krone. Sv. oče ga je imenoval za monsignora in prelata.

G. dr. Franc Kovačič ni bil samo učen bogoslovni profesor, kateri je vzgajal desetletja navdušene in najboljše slovenske duhovnike, bil je tudi eden najbolj temeljitih zgodovinskih ugotoviteljev: od kod smo prišli Slovenci, kaj smo bili in kaj še lahko dosežemo kot borben narod, če bomo pametni in se bomo držali smernic močne jugoslovanske države.

Slovenski bogoslovni vedi je zapustil mnogo učenih razprav, katere so in bodo zanimalo bogoslovce.

Pri vsej učenosti pa g. prelat ni nikdar pozabil, da se je rodil na slovenski zemlji, katero je treba braniti z zapisanimi zgodovinskimi podatki.

Izpod njegovega plodonosnega peresa imamo štajerski Slovenci znamenite zgodovinske spise o Središču, Ljutomeru, Veržeju, Dijaškem semenišču v Mariboru in zelo obširno zgodovino Lavantinske škofije za njeno 700 letnico.

Nekaj let za tem, ko je bila zasigurana Slovencem svoboda v okviru jugoslovanske države, se je posvetil rajni g. prelat z vso vnemo in natančnostjo največji svetinji svobodne Slovenije: proglasitvi škofa dr. A. M. Slomškega za svetnika.

G. dr. Fr. Kovačič nam je zapustil v izdaji Družbe sv. Mohorja najbolj poljudno obdelani življenjski našega največjega škofa Slomškega z namenom, da bi ga njegovi izsledki povzdignili do zaslužene časti oltarja.

Vsemogočni je poklical po plačilo g. prelata dr. Fr. Kovačiča z dvema neizpolnjenima in najiskrenejšima željama: da bi bil Slomšek proglašen za svetnika in da bi bil sklenjen trajen sporazum s Hrvati.

Prepričani smo, da bosta ti dve vseživljenjski in z neutrudljivim ter uspešnim delom spremljani prelatovi želji v najkrajši bodočnosti izpolnjeni.

G. prelat dr. Fr. Kovačič je bil vesele narave, izredno goreč duhovnik in je rad zahajal v družbo duhovskih in svetnih tovarišev, s katerimi je razpravljaval o slovenski prošlosti in bodočnosti. Nepopisno veliko je storil za ohranitev slovenskih znamenitosti.

Na polju poznanja jugoslovanske zgodovine in vseh dobah je bil do svoje smrti priznan od vseh znanstvenikov v naši državi. Od prevrata do zaključka plodonosnega življenja je vršil službo predsednika Muzejskega društva v Mariboru. Ob vsakem prostem času je bil na razpolago za predavanja v društvih o predvojnem in novem razvoju Slovencev, Hrvatov in Srbov. S prelatom dr. Kovačičem je Slovenijo in Jugoslavijo zapustil moč živje in pisane besede gorečega opomina: Slovenci, Hrvati in Srbi, bodite složni, da se boste obranili tudi nepredvidenih sovražnih navalov!

O veličastnem zadnjem spremstvu, katerega je bil deležen blagovokojni iz Slomškove kapele na starem mariborskem pokopališču na pokopališče frančiškanske župnije na Pobrežju, bomo poročali v prihodnji številki.

Češka in Slovaška

Češka je do konca svetovne vojne spadala pod bivšo Avstrijo, Slovaška pa pod Ogrsko. Konec svetovne vojne je prinesel tema dvema bratskima narodoma politično in državno osvoboditev: vznikla je dne 28. oktobra 1918 češkoslovaška republika kot samostojna država Čehov, Slovakov in njim pridruženih Rusinov. Po nekaj več kot 20 letnem obstanku je ta država prenehala obstajati. Dvajsetletnica — v oktobru 1938 — je že našla to državo okrnjeno. Nemci, ki so tvorili preko ene petine vsega prebivalstva, in ki stanujejo v Sudetih in drugih delih obmejnega pasu, so bili v početku oktobra 1938 pridruženi Veliki Nemčiji. Naslednji meseci pa pomenjajo prav za prav smrtni boj češkoslovaške države. Konec je pospešila stara nesloga Čehov in Slovakov. Z avtonomijo, kakor so jo jim Čehi priznali, nezadovoljni Slovaki so se ločili iz državne zveze s Čehi ter so s pomočjo Velike Nemčije proglasili 14. marca 1939 svojo lastno državo. Naslednji dan se je odpeljal predsednik češko-slovaške republike dr. Hacha z zunanjim ministrom dr. Hvalkovskim v Berlin, kjer je podpisal 15. marca z nemškim kanclerjem Adolfom Hitlerjem pogodbo. V njej je češko-slovaški državni predsednik izročil v roke voditelju nemške države s popolnim zaupanjem usodo češkega naroda in države, Hitler pa je sprejel češki narod pod varstvo nemške države ter mu zajamčil samoupravni razvoj njegovega narodnega življenja po njegovi narodni samobitnosti. Naslednji dan (16. marca) je kancler Hitler, ki je sledil nemškim četam, katere so isti dan zasedle Češko in Moravsko, podpisal na Hradčanih v Pragi odlok, ki določa pravno razmerje Češke do Velike Nemčije.

Češka se bo odslej imenovala češko-moravski protektorat in odlok o njeni ureditvi nosi ime: protektorat (pokroviteljstvo, zaščitništvo) nad Češko in Moravsko. Uvod utemeljuje potrebo nemške aneksije češke dežele. Češko-moravske dežele, tako se izvaja v tem uvodu, so tisoč let spadale v prostor nemškega naroda. Iz zgodovinskega okvira so jih z nasiljem ter nespametno in samovoljno iztrgali. Z njihovo vključitvijo v umetno češko-slovaško tvorbo je nastalo ognjišče stalnih nemirov. Češkoslovaški in njenim oblastnikom se ni posrečilo razumno urediti skupno življenje narodnosti, ki so jih samovoljno vključili v te meje. S tem je ta država dokazala svojo življenjsko nesposobnost in zato je zdaj tudi doživela svoj dejanski razpad. Toda Nemčija ne more dovoliti, da bi se nadaljevale stalne motnje v teh krajih. Zato je ustregla nujni potrebi samoohranitve, ko je sklenila odločno spremeniti razmere v Srednji Evropi. Kajti Nemčija je v svoji tisočletni preteklosti že dokazala, da je po svoji velikosti in po lastnostih nemškega naroda edina poklicana rešiti te naloge.

Po tem uvodu, ki jasno kaže, zakaj je moralo priti do konca češko-slovaške države, se v 12 členih določa položaj Češke v okviru nemške države. Pokrajine bivše češko-slovaške republike, ki so jih nemške čete zasedle v marcu 1939, tvorijo sestavni del nemškega ozemlja in stopajo pod imenom češko-moravskega protektorata pod njegovo varstvo. Prebivalci češko-moravske dežele, ki so nemške narodnosti,

postanejo nemški državljani, zanje veljajo določila o zaščiti nemške krvi in nemške časti ter so podrejeni nemškemu sodstvu. Ostali prebivalci Češke in Moravske postanejo državljani češko-moravskega protektorata. Ta protektorat je avtonomen ter se sam upravlja. Državno oblast, ki mu gre v mejah protektorata, izvršuje v skladu s političnimi, vojaškimi in gospodarskimi potrebami rajha. To oblast vrši preko lastnih organov, lastnih uradov in lastnih uradnikov. Vrhovni poglavar avtonomne uprave protektorata mora uživati zaupanje rajha in državnega kanclerja. Kot varuha interesov rajha imenuje Führer protektorja rajha, ki ima nalogo skrbeti, da se spoštujejo smernice, ki jih izdaja Führer. Protektor potrди imenovanje članov vlade protektorata, daje vladi

Početak popolnega razkosa Češko-Slovaške

Neodvisna Slovaška pod varstvom Nemčije

Naše zadnje poročilo o razpadu češko-slovaške republike smo zaključili z razgovorom tedaj še bivšega predsednika slovaške vlade dr. Tise z nemškim kanclerjem Hitlerjem v Berlinu. Dr. Tiso se je vrnil v spremstvu bivšega ministra Durčanskega 14. marca zjutraj v Bratislavo. Takoj se je sestal 62 poslancev broječi slovaški deželni zbor, kateri je sklenil odcepitev Slovaške od Češke ter Moravske in ustanovitev neodvisne slovaške države pod varstvom Nemčije. Istočasno je bila objavljena nova vlada pod predsedstvom dr. Jožefa Tiso. V vladi so znane slovaške osebnosti, kakor: prof. Tuka, Sidor (ki se je pozneje moral umakniti na pritisk Nemčije in je odšel na dopust), Durčanski, Mach, Stano itd. Predsednik parlamenta ostane Martin Sokol.

Slovaški parlament je izglasoval omenjenega dne pet členov vsebujočo začasno ustavo. Do končno veljavne ustave bo vsa državna oblast v rokah predsednika vlade. Slovaški parlament se bo sestal v kakih 14 dneh ter bo izvolil poglavarja neodvisne slovaške države.

Predsednik slovaške vlade je odredil mobilizacijo petih letnikov rezervistov Hlinkovih gard, da je zavaroval meje Slovaške napram vdoru madžarskih čet.

Nova slovaška država ima v svojih sedanjih mejah 2.450.000 prebivalcev, med njimi 1.969.000 Slovakov, drugi so pa Madžari, Čehi, Nemci in Judje. Nova Slovaška ima površino 38.456 kvadr. kilometrov, od tega 1.193.332 ha plodne zemlje.

Voditelji samostojne Slovaške so bili dne 15. marca tolikanj veseli osamosvojitve, da je slovaški zunanji minister Durčanski naslovil na Hitlerja v imenu slovaškega naroda zahvalno brzojavko v upanju, da bo sta nemški narod in njegov veliki voditelj tudi v bodoče ščitila in jamčila neodvisnost Slovaške.

Na to brzojavko je odgovoril Hitler, da prevzame v varstvo slovaško državo. Dne 16. marca je v korakalo več manjših nemških oddelkov na Slovaško, da bo branilo skupaj s Hlinkovo gardo prebivalstvo.

Samostojna Karpatska Ukrajina zasedena od Madžarov

Istočasno kakor na Slovaškem, se je odigral prevrat tudi v Karpatski Ukrajini.

nasvete ter ima pravico veta (prepovedi, zabrane) proti ukrepom vlade. Zunanje zadeve bo vodil rajh, prav tako bo nemška vlada upravljala vojsko, carine, promet, pošto in brzojav. Kot zakonito plačilno sredstvo bo veljala do nadaljnjega poleg marke tudi krona. Pozitivno pravo, veljavno danes na Češkem in Moravskem, ostane v veljavi, v kolikor se njegova določila ne križajo s prevzemom nemškega varstva nad protektoratom.

Kar se tiče Slovaške, ki se je proglasila za samostojno državo ter zaprosila Adolfa Hitlerja, naj prevzame nad njo varstvo, je Hitler prevzel v varstvo slovaško državo. Slovaška ostane tudi vnaprej, kakor je izjavil Goering, neodvisna država. Njene notranje razmere in njen odnos do nemškega zaščitnika določa pravilnik o politični in upravni ureditvi Slovaške.

*

Dne 14. marca se je zbrala v Chustu ukrajinska vlada. Na to sejo so bili povabljeni voditelji strank ter političnih organizacij. Ob tej priliki je bila proglašena samostojnost Karpatske Ukrajine. Predsednik vlade Vološin je poslal Hitlerju in Mussoliniju brzojavki, v katerih ju je prosil za zaščito in pomoč.

Omenjeni brzojavki pa nista rešili Karpatske Ukrajine, katera šteje komaj 552 tisoč prebivalcev in meri 11.094 kvadr. kilometrov, od katerih je 165.211 ha plodne zemlje.

Madžari so že 15. marca popolnoma zasedli Karpatsko Ukrajino, ne da bi bili naleleti na kak odpor. Češke čete so se umaknile pod poveljstvom generala Prhale na romunska tla, kamor se je zatekel tudi predsednik vlade Vološin z ostalimi ministri. — Koj po zasedbi so obljubili Madžari Podkarpatski Ukrajini avtonomijo v okviru Madžarske.

Zasedba Podkarpatske Ukrajine po Madžarih se je izvršila s pristankom Nemčije in Poljske, ki je tudi poslala vojaštvo na mejo Karpatske Ukrajine, kjer sta se dne 16. marca srečali poljska in madžarska vojska in sta se pozdravili zelo pristrčno.

Usoda

Češke in Moravske v rokah Hitlerja

Ko je videla osrednja češka vlada v Pragi, da sta se odcepili Slovaška in Karpatska Ukrajina in da radi komunistov in drugih nasilnežev ni več gospodar položaja, je poslala 14. marca popoldne v Berlin k Hitlerju predsednika republike dr. Hacha in zunanjega ministra dr. Chvalkovskega. Ob enih ponoči je bil v Berlinu v kanclerski palači sestanek med zastopnikoma Češke, Hitlerjem, maršalom Göringom in nemškim zunanjim ministrom Ribbentropom. Ob pol štirih zjutraj je bil podpisan zapisnik o predaji usode Češke in Moravske v Hitlerjeve roke.

Dne 15. marca ob šestih zjutraj so objavile vse nemške radijske postaje poročilo o češki predaji ter besedilo omenjenega in od obeh strani podpisanega zapisnika ali protokola, v katerem je zabeleženo med drugim: »Führer« (Hitler) sprejme češki in moravski narod pod varstvo nemškega rajha in mu zajamči avtonomni razvoj njegovega narodnega življenja po njegovi narodni samobitnosti.

Po tem podpisanem in razglašenem sporazumu je izdal Hitler na nemški narod in vojsko proglasa, v katerih je utemeljil za sedbo Češke in Moravske, in je poslal svojo armado v obe pokrajini.

Zasedba Češke in Moravske

Koj po opisanih dogodkih je pričela nemška armada v spremstvu 800 letal z zasedanjem Češke in Moravske. Nemške čete so vkorakale v Prago 15. marca okrog 10 dopoldne v popolnem miru. Češko prebivalstvo je ohranilo povsod mirnost in dostojanstvenost. Prestolno mesto Moravske Brno je bilo zasedeno ob 11 dopoldne.

Zasedba obeh pokrajin je bila končana že 15. marca. V posameznih mestih so samo manjši nemški oddelki. Stik med nemškim vojaštvom ter češko vojsko in policijo je bil neoporečen. Nemške čete so češko vojsko in policijo razorožile.

Poveljnik nemških čet general Blaskowitz je izdal 15. marca proglas z naznanilom, da je prevzel v imenu voditelja rajha in vrhovnega poveljnika nemške vojske (Hitlerja) vso oblast na Češkem. Kot vršilec izvršne oblasti češke dežele je general Blaskowitz odredil: 1. Nadzorstvo nad vso civilno upravo v deželi in nad osrednjimi uradi v Pragi prevzame bivši voditelj sudetskih Nemcev pod prejšnjo Češko-Slovaško, Henlein. 2. Vsa uprava mora poslovati nemoteno dalje. Posebno velja to za promet in policijo, pošto, železnico in javne naprave. 3. Vse gospodarsko življenje se mora nadaljevati. Vsakdo mora ostati na svojem mestu. 4. Odredbe vojaških oblasti kakor tudi civilnih uradnikov, ki nastopajo po nalogu nemškega generala, se morajo brezpogojno izpolniti.

Hitler se pridružil četam

Nemškim četam, katere so zasedle Češko in Moravsko, se je 15. marca popoldne pridružil kancler Hitler, ki je prekoračil omejenega dne v spremstvu narodno-socialističnih prvakov češko mejo ob treh popoldne. Ob pol devetih zvečer se je pripeljal nemški kancler z avtomobilom v Prago. Na slavni Hradčanih (tam so imeli svoj sedež češki kralji), kjer je Hitler prenočil, je bila razobešana zastava nemškega kanclerja.

Na Hradčanih je bil podpisan od Hitlerja odlok o pokroviteljstvu ali protektoratu Nemčije nad Češko in Moravsko. O sedanjih ureditvah Češke pišemo obširneje v današnjem uvodniku.

Dne 16. marca je sprejel Hitler na Hradčanih praškega novega župana, dosedanega predsednika češkoslovaške republike dr. Hacha in češkega fašističnega generala Gajdo. Kancler se je odpeljal iz Prage preko Brna na Dunaj. Ob odhodu je izročil Hitler vso izvršilno oblast na Češkem in Moravskem generalu Brauchitschu, vrhovnemu poveljniku nemške vojske.

General Brauchitsch je kot vrhovni predstavnik izvršne oblasti v zasedenih krajih imenoval 47 letnega češkega generala Gajdo za voditelja Čehov v Nemčiji. Gajda je bil med svetovno vojno voditelj češke legije v Sibiriji. Po vrnitvi v domovino je bil nekaj časa šef češkoslovaškega generalnega štaba. Radi obdolžitve izdajanja vojaških tajnosti boljševikom je bil upokojen. Od leta 1927 je vodil češke fašiste. Od sodišča je bil že dvakrat obsojen in ga je predsednik dr. Hacha 14 dni pred polomom češkoslovaške republike pomilostil, na kar so mu bile vrnjene vojaške časti.

Pranje je cenejše!

ker so se znižale cene za Persil in Henko. To je za naše gospodinje res prijetno presenečenje. Sedaj lahko prednosti Persila in Henka še bolje izkoristite. Ako perete s Persilom in Henkom boste najbolje obvarovali Vaše perilo, ki bo obenem snežnobelo in svežedehteče. Uporabljajte Persil in Henko vedno po navodilih v predpisani količini brez vsakih drugih primesi.

1. Perilo namočite cez noč
2. Omečajte vodo z dodatkom Henko
3. Perilo kuhajte 1/4 ure
4. Temeljito izperite

Persil in Henko

brez teh dveh ni pranja!

Kancler Hitler je imenoval 18. marca bivšega nemškega zunanjega ministra barona von Neuratha za nemškega pokrovitelja ali protektorja Češke in Moravske. Neurath bo imel svoj sedež na Hradčanih v Pragi.

Kancler Hitler se je na Jožefovo vrnil v Berlin. Na postaji sta ga poleg predstavnikov narodnega socializma pozdravila samo italijanski in japonski veleposlanik.

Nemčija je po zasedbi Češke in Moravske za Rusijo v Evropi največja država, ki šteje 86,5 milijonov prebivalcev in meri 630.000 kvadrat. kilometrov in odpade nanko skoraj ena četrtina vsega evropskega prebivalstva. Velika Nemčija je pridobila v enem letu 17 milijonov ljudi.

Nemčija bo uvedla v zasedenem ozemlju nemško denarno vrednost in bo dobila od bivše Češko-Slovaške za svojo državno banko okoli 1600 milijonov zlatih čeških kron ali 48.000 kg zlata.

Odmev nemškega pokroviteljstva v zunanjem svetu

Radi proglasitve nemškega pokroviteljstva nad Češko, Moravsko in Slovaško, iz-

javljata Anglija in Francija, da smatrata zasedbo za nezakonito in lani septembra v Münchenu sklenjeni sporazum in dogovore za razveljavljene. Angleška vlada je povabila francosko, ameriško in rusko vlado na konferenco štirih velesil v London. Na tem posvetu bodo zavzele imenovane velesile stališče glede najnovejših dogodkov v osrednji Evropi.

Angleški in francoski poslanik v Berlinu sta bila pozvana v London in Pariz.

Angleški ministrski predsednik Chamberlain je bil na Jožefovo celo uro v avdienci pri kralju Juriju.

Francoska vlada je prejela od parlamenta in senata izredna pooblastila in je poslala v Berlin radi zasedbe Češke oster ugovor.

Združene države Severne Amerike so že protestirale proti zasedbi s povišanjem carin na nemško blago.

Tudi sovjetska Rusija se je postavila radi vključitve Češke in Moravske k Nemčiji na isto stališče kot Anglija in Francija.

Širite „Slov. gospodarja“!

Iz raznih držav

V NAŠI DRŽAVI

Senat je pričel z razpravo o proračunu 21. marca. Senat se je sestal pod predsedstvom dr. Korošca 16. marca v prisotnosti vseh članov vlade. Senatu je bil predložen novi proračun s finančnim zakonom. O proračunu je začel 17. marca razpravljati senatni finančni odbor, kateremu predse-

duje bivši finančni minister Dušan Letica. Na predlog predsednika dr. Korošca je bilo na senatni seji 16. marca sklenjeno, da mora finančni odbor zaključiti razpravo o proračunu najkasneje do 20. marca in predložiti senatu svoje poročilo do dne 21. marca ob 9. uri dopoldne.

*

Po krščanskem svetu

Vera je nepremagljiva. Krščanska vera je že imela na svetu veliko nasprotnikov. Komaj se je pojavila na zemlji, že so proti njej nastopili z vso silo poganski močotci sveta. Z vsemi sredstvi so jo hoteli zatreti, z največjimi nasilstvi ugonobiti. Kristjani so za vero trpeli in krvaveli. Vsi papeži prvih treh krščanskih stoletij so umrli kot mučeniki. Vera pa je končno zmagala ter zavladovala v ogromnem rimskem cesarstvu in preko njegovih mej. Tudi v naslednjih stoletjih so se preganjanja krščanstva ponavljala. Prav za prav ni bilo nobene dobe v teku cerkvene zgodovine, da ne bi krščanstvo trpelo in krvavelo v tem ali onem delu sveta. V povojni dobi so zlasti boljševiki z vso silo in z vsem sovraštvom brezbožniške zagrizenosti preganjali krščanstvo. Kar so nameravali, niso mogli doseči: krščanstvo je v Rusiji ostalo, se oprijelo duš še z večjo močjo ter bo v bodočnosti obnovilo Rusijo. Še hujši poraz je komunistični brezbožniški bes doživel v Španiji. V Nemčiji vodi narodni socializem smotreno in do vseh podrobnosti preračunjeno borbo zoper krščanstvo, zlasti še zoper katolicizem. Narodno-socialistični kolovodje si utvarjajo, da bodo končno zmagali, ter si s tem upom delajo pogum na vedno teže ukrepe zoper krščanstvo in njegovo udejstvovanje. Pa se bodo zmotili, kakor se je pred 60 leti zmotil železni nemški kancler Bismarck, ki je moral opustiti svojo borbo zoper katoliško cerkev. V Nemčiji se krščanstvo utrjuje v dušah posameznikov, celo med tistimi, ki so prej bili versko brezbrizni. Kakor poroča »Amerikanski Slovenec«, se je dr. Brunner, prej profesor bogoslovja v Curihi (Švica), sedaj profesor v New-Orleansu (v Zedinjenih državah), tako-le izrazil: Narodni socializem je s svojo protiversko gonjo več koristil kot škodoval veri. Zakaj mnogi, ki so prej bili do

vere malomarni, so se zdaj vzbudili in so pripravljeni na borbo za njo.

Zoper cerkve. Boljševiška vlada na Ruskem hoče uničiti ali onemogočiti tudi poslednje cerkve, ki so še ostale. Ako dozna tajna državna policija, da se v kakšni cerkvi zbirajo verniki za zaprtimi vrati, jo s svojimi policijskimi agenti obkoli ter razstrelji z dinamitom. To se je zadnji čas zgodilo med drugim v Ičevsku in Sarapolu. Da ob takih prilikah najde smrt več stotin ljudi, ni za boljševiške močotce nič čudnega; čudno bi bilo zanje, ako bi ne bilo človeških žrtev, ki so pod boljševiškim režimom mnogo bolj poceni in manj vredne kot dinamit, s katerim se pokončujejo. Boljševiki porabljaajo proti cerkvam še tudi drugo eksplozivno, ki ni nič manj nevarno kot dinamit, in to je davek. Naložili so cerkvenim občinam ogromen verski davek. Kjer se ta davek ne plača, se bogoslužje ne sme vršiti. Ker tega ogromnega davka verske občine ne morejo plačati, je bilo leta 1937 zaprtih 1100 pravoslavnih cerkva, 115 judovskih sinagog, 110 mohamedanskih mošej, 240 katoliških cerkva in 61 protestantskih molilnic. Kljub temu, da cerkvene občine verskega davka ne morejo plačati, je ta bil v lanskem letu povišan za 120%. Ta ogromna obdavčitev pomeni prepoved bogoslužja. Danes je v Rusiji kakšnih 3389 verskih občin, ki imajo okoli 100 milijonov rubljev dohodkov, in sicer od darov, prodaje sveč, liturgičnih kruhov, podob, križcev itd. Davka so te občine morale plačati leta 1936 89 milijonov rubljev, leta 1937 pa 145 milijonov rubljev. Tako se javna božja služba onemogočuje. Če pa se verniki zberejo k božji službi po zasebnih hišah, votlinah, barakah in skednjih, jih državna policija napada ne samo z nagajkami, marveč s puškami in z dinamitom.

Novice

Nesreče

Padel 6 m globoko na betonska tla. Z nove zgradbe na Tržaški cesti v Mariboru je padel radi neprevidnega plezanja po ozkem okrajku zida s prvega nadstropja 6 m globoko na betonska tla v kleti 34 letni tesar Simon Adam, ki je obležal nezavesten in so ga takoj prepeljali v bolnišnico.

Smrtna žrtev prometne nesreče. Dne 18. marca se je ob 17 zgodila na Celovski cesti v Ljubljani strašna prometna nesreča. Avtotaksniki izvošček Ivan Colnar se je pejal s 40 letnim vratarjem splošne bolnišnice Janezom Rozmanom proti št. Vidu. Na Celovski cesti je hotel prehiteti tovorni avtomobil. Zavozil je mimo avtomobilu,

bila, toda ravno tedaj je privozil tudi tramvaj in posledica je bila strašno trčenje. Colnarjev avtomobil se je prevrnil, pri čemer je Janez Rozman padel tako nesrečno, da mu je počila lobanja in je bil po nekaj trenutkih mrtev. Hudo poškodovan na glavi in telesu je tudi Colnar sam, popolnoma razbit je pa njegov avtomobil. Poškodovan je tudi drugi avtomobil, tramvaj je pa odtrgalo stopnice. Poleg tega je avtomobil butnil tudi nekega kolesarja in mu je zdobil kolo, dočim je kolesar sam odnesel celo kožo.

Razne požarne nesreče. Na Hočkem Pohorju je zgorela žaga Karla Visočnika. Na Janževi gori pri Selnici ob Dravi je vpepil ogenj domačijo posestnika Leopolda Mernika. Škode je za 65.000 din. Na Poličkem

Prepričajte se, da dobite

nogavice, srajce, kravate, svilo za bluže in obleke, žensko perilo, platno v vseh širinah, mizne prte na meter in garniture po najnižjih vrednih cenah pri

557

F. Kramaršič, Maribor, Gosposka 13.

vrhu pri Jarenini pa je zgorela domačija viničarke Marije Geb. Škoda znaša 30.000 dinarjev.

Razne novice

Statistika kolesarstva v Sloveniji. Po prijavah v letošnjem januarju in februarju je v Sloveniji 150.000 dvokoles. Od lani je naraslo število koles za 20.000. Slovenski kolesarji plačajo letno od koles tri milijone dinarjev davka.

Za Veliko noč je izdala Kmečka zveza v Ljubljani voščilne karte v treh osnutkih s kmečkimi in verskimi motivi. Karte so umetniško izdelane v pestrih barvah na načrtih g. inž. arh. I. Pengova. V razprodaji so pri odborih krajevnih KZ in v vseh papirnih trgovinah ter knjigarnah. Cena karti je 1 din. Kupujte domače blago!

Cenj. čitatelje dravogradskega okraja opozarjamo na mali oglas prevaljske hranilnice pod razdelkom »Denar«.

Potreba pokončevanja škodljivcev. Kakor vsako živo bitje, tako ima tudi sadno drevje veliko število sovražnikov, škodljivcev. Ne moremo si predstavljati vinogradnika, ki ne bi svojega vinograda pravočasno škropil in zveplal, in prav tako bi ne smelo biti sadjarja, ki ne bi svojega drevja varoval pred škodljivci. V zadnjem času uporabljajo napredni sadjarji v Kaliforniji in v ostalih naprednih sadrjednih pokrajinah za pokončevanje škodljivcev izključno tako zvane oljnatne emulzije, ki so se izkazale kot najcenejše in najuspešnejše. Odlično domače sredstvo oljnatih emulzij, ki se odlikujejo po svojih dobrih lastnostih in nizki ceni, je »Biljobran«. Izdeluje ga poznana tvrdka »Schell«. Dobi se v skladiščih tvrdke in pri trgovcih, z navodilom o uporabi vred.

Občalovanja vredni slučaji

Nepoboljšljiv vlomilec. Mariborski policiji je padel v minulem tednu v roke nevaren in nepoboljšljiv vlomilec ter tat že 62 letni Andrej Kogovšek, ki je pristojen na Vrhniko pri Ljubljani. Po večdnevnem zasliševanju je priznal, da je 21. decembra 1938 odnesel iz stanovanja tkalca Otmarja Bošaka v Melju v Mariboru obleke, čevlje, perilo in 690 din gotovine ter oškodoval s tem Bošaka za nad 6000 din. Priznal je tudi vlomno tatvino v stanovanje zasebnika Mahajнца, stanujočega v Ciril-Methodovi ulici 15 v Studencih pri Mariboru, kjer je ukradel razne obleke v vrednosti 2300 din in razen tega 100 din gotovine; nadalje drugo tatvino v stanovanje Antona Ulricha na Aleksandrovi 50 v Studencih. Slednjega je oškodoval za preko 5000 din. Andrej Kogovšek je v Lepoglavi prestal kazen dve leti robije in se je nato klatil po mariborski okolici. Oddali so ga v sodne zapore.

Hitro prijeta napadalca. V stanovanje 61 letnega zidarja Jožefa Berumeca iz Bistrice pri Limbušu v mariborski okolici sta vdrla napadalca. Z nožem sta hudo poškodovala po glavi in prsih starega zidarja, ki se je zatekel po zdravniško pomoč v mariborsko bolnišnico. Napadalca sta po zločinu

Vsi, ki mnogo jedo in stalno sede ter trpe zaradi tega prav pogosto na trdi stolici, naj pijejo vsak dan čašo naravne »Franz-Josefove« grenke vode, ki se mora poprej segreti. Davno preizkušena in priznana »Franz-Josefova« voda se odlikuje po svojem sigurnem učinku in prijetni prabi.

Reg. po min. soc. pol. in n. zdr. S-br. 15.485, 25. V. 35.

pobegnili, a so ju orožniki kralju prijeli. Gre za 21 letnega Viktorja Šlambergerja in Srečka Novaka.

Dva vloma. V Selcih pri Sv. Barbari pri Mariboru je doživela hiša posestnice in mlinarice Marije Erman ob času, ko ni bilo domačih doma, nezaželjen obisk. Neznanec se je splazil v hišo pri mlinskem kolesu in je odnesel raznih predmetov ter mesa za 1000 din. V istem kraju so vdrli še neodkriti storilci na podstrežje pri posestniku in čevljarju Frasu, kateremu so ukradli vse shranjeno svinjsko meso.

Posestniku ukradena krava. Posestniku Francu Graberju na Cančiku je bila ukradena iz nezaklenjenega hleva osem let stara ter 1500 din vredna krava, ki je rjavolisasta. Tat jo je odgnal v smeri proti Mariboru.

Nezaslišano zlobno maščevanje. Od Sv. Marjete pod Ptujem smo prejeli poročilo nezasišanem maščevanju, ki je bilo na Slovinskem tuje do zadnjih volitev. V noč so še neodkriti lopovi olupili kmetu Alojziju Mešku v Gajevcih 55 desetletnih jeblan. Drevesa so olupljena okoli vsega debla malo pod krono, dva pednja na dolgo, in s tem uničena. Skupna škoda znaša 5500 din. Ljudje se upravičeno zgražajo nad toliko posurovelostjo.

V prsi zaboden. V neki krčmi v Arclinu pri Vojniku v celjski okolici je napadel neki moški 42 letnega posestnikovega sina Josipa Mlinarja iz okolice Vojnika in ga je zabodel v prsi. Mlinarja so oddali v celjsko bolnišnico.

Lovski čuvaj ustreljen. Jožef Odlazek, lovski čuvaj iz Zagozda pri Dolih v okolici Litijske, je naletel v lovišču na dva fanta s puškama. Na poziv sta divja lovca odložila orožje in se zgubila v gošči. Lovski čuvaj je odnesel puški na svoj dom. Proti večeru po tem dogodku v gozdu so se pa priplazili do Odlazekove hiše fantje in zahtevali vrnitev odvzetih pušk. Čuvaj je odrekel izročitev pušk in je pozval d. z. n. e., naj se odstranijo, sicer jim bo tudi on ...

Zato sem tu,
da Vam varujem
kožo!

Prepusitate odslej mirne duše meni skrb za nego svoje kože! Edino, kar morate storiti, je to, da redno mažete kožo z Niveo. Zakaj samo Nivea vsebuje Eucerit, najboljšo okrepevalno sredstvo za kožo. Z njim vpliva Nivea blagodejno na kožno staničje. Nivea Vam ohranja kožo mladostno in krepko, celo ostro vreme ji ne more škoditi. Zato si kupite še danes Niveo; bolje je namreč bolezen preprečiti kakor se zdraviti!

odkuril z orožjem. Komaj je izustil svailo, je že odjeknil strel, ki je zadel Odlazeka v desno senco. Smrtno zadeti je omahnil v naročje svoje žene in koj izdihnil. 15 letni domači sin je poklical po zločinu orožnike od Sv. Križa, ki so našli puško, iz katere je bil ustreljen Odlazek z nabojem iz zasekanih žebeljev. Preiskava je ugotovila, da je puška last Antona Lavriča. V njegovi družbi so bili Anton Okrajšek, Rudolf Škoda in Avguštin Anžič. Zločin sta priznala Okrajšek, ki je organiziral napad, in Lavrič, kateri je oddal smrtonosni strel, ki je raznesel 49 letnemu čuvaju in očetu petih nepreskrbljenih otrok glavo.

Odvetnik SATLER FRAN

naznanja, da ima svojo odvetniško pisarno pri Sv. Lenartu v Slov. goricah v I. nadstropju hiše gospe Aublove.

Edinstven primer izdelovanja in nedovoljene prodaje. Kakor znano, je pri nas smodnik državni monopol in ni bilo slišati, da bi ga bil kdo sam izdeloval in prodajal. Primer nedovoljenega izdelovanja in prodaje smodnika je bil javljen v minulem tednu oblasti v Poljanah pri Škofji Loki. Orožniki so prijeli Pavla Kos, 25 letnega židarskega pomočnika, ki je imel nahrbtnik in v njem štiri zavitke smodnika v skupni teži 60 kg. Kos je priznal, da se je ukvarjal z nedovoljenim izdelovanjem smodnika, katerega je prodajal. Ko so mu napravili na domu hišno preiskavo, so odkrili le pol kilograma žvepla, mlinček za mletje oglja in pa nekaj zavitkov, ki so čakali na napolnitev s smodnikom. Kosu zaplenjen material je bil oddan vojaški oblasti v Škofji Loki. Izsleditev izdelovalca smodnika je vzbudila občo pozornost, ker je ta prestopnik najbrž edinstven v Slove-

Spor zaradi libanonskih cedre

Cedre na Libanonu, ki so nam znane že iz Svetega pisma, so povzročile, da so se sprli v parlamentu republike Libanonske, ki je pod francoskim pokroviteljstvom. Francoska uprava je dala posekati nekaj tistih slavnihih cedre, da bi iz njih napravili pohištvu, ki naj bi na sedanji svetovni razstavi v New Yorku stalo na odličnem mestu. Odkrili so »hudo delstvo« in libanonski nacionalisti so ostro napadli Francijo. Sklenili so, da bodo odslej vse libanonske cedre posebej zavarovane.

Električna uničevalnica za žuželke

Zavoljo rastlinskih boleznih in rastlinskih škodljivcev ima ameriško poljedelstvo vsako leto okrog 70 milijard di-

V mrazah greha

11

Pred vhomom je stal mož petinštiridesetih let. Z obraza mu je odsevala žalost. O tej je pričala tudi črna obleka, ki jo je imel na sebi. Njegova žalost je bila umljiva, ker je bil sin samomorilca Davida. Temne misli je skušal pregnati s tem, da je pozorno opazoval vse, kar se je na ulici godilo. Sedaj se je njegov pogled ustavil na Nini in Štefanu, ki sta šla na drugi strani ulice. Nepremično je strmela za njima, dokler nista izginila na koncu ulice.

Zaljubljenca sta prišla do trgovine Pakensen. Trgovka je sedela pred trgovino v gugalnem stolu in se gugala. Ko sta šla Štefan in Nina mimo, ju je pozorno pogledala. Štefan je to opazil.

»Ne govori tako glasno!« je zašepetal. »Ljudje poslušajo.«

»Kaj me briga! Če nočeš iti z menoj...«

»Dobro veš, da hočem.«

Prispela sta do proge cestne železnice. Počakala sta na prvi voz in vstopila.

Voz je bil natrpan. Nina je zasedla edini prazni prostor. Štefan je stal poleg nje. Skozi okno je opazoval ljudi in z zavistjo mislil na tiste srečneže, ki so se vozili z lastnimi avtomobili ali vozovi. Avtomobilov je bilo malo, ker so jih imeli šele največji bogatini.

Voz je obstal zunaj mesta. Na desni strani se je začel hribovit svet, ki je bil pokrit z gozdom. S hriba je vrela mrzla voda, ki se je nabirala v studenčku in

se od tam iztekala v potok. Voda je bila zelo dobra in jo je skoraj vsakdo poskusil.

Tu je bilo križišče cestne železnice. Skoraj pravokotno s to progo je bila druga proga, ki je vodila do lepega jezera.

Čez nekaj minut je pridrvel voz od jezera. Potniki so izstopili, drugi pa vstopili. Sprevoznik je dal znak in voz je oddrdral.

Pri jezeru je bil velik živžav. Na obrežju se je sprehajala velika množica ljudi. Nekaj se jih je vozilo v čolnih po jezeru.

Štefan je najel čoln. Sedla sta vanj. On je prišel za vesla in veslal proti sredini. Nina mu je sedela nasproti in ga opazovala.

Naglo se je večerilo. Na nebu so se prižigale zvezde. Kmalu se bo prikazal tudi mesec. Vodo je pozibaval lahek vetrič.

Sredi jezera je Štefan položil vesla v čoln. Nato si je obrisal potno čelo.

Čoln se je pozibaval. Z obrežja se je slišala plesna godba, ki jo je prekinjalo veselo vzklikanje. V zraku so pokale in risale ognjene loke raznobarvne rakete.

Nina je zlezla k Štefanu. Čolnič se je nevarno zazibal. Nina se je ustrašila in se Štefana krčevito oprijela.

Potem sta molče sedela drug ob drugem in strmela zamišljeno predse. Štefan se je oglašil prvi:

»Na kaj si mislila?«

»Na to, kako bi bil svet lep brez Kazimira,« je sanjavo odvrnila Nina.

niji. Sodišču prijavljeni Kos ni hotel povedati, kje se je naučil izdelovanja smodnika.

Izpred sodišča

Kajnov zločin pred sodniki. Mali kazenski senat mariborskega okrožnega sodišča je obsodil Ivana Šterbela iz Cvetkovec na tri leta in dva meseca strogega zapora, ker je v noči na 4. januar 1939 v Jurovcih zaklal svojega brata Jožefa in hudo poškodoval svojega tovariša Franca Hliša.

Obsodba dveh ubijalcev. Mariborsko okrožno sodišče je sodilo sredi minulega tedna v primeru uboja, pri katerem sta bila udeležena kar dva ubijalca. 26 letni posestniški sin Jakob Bratušek in 29 letni delavec Viktor Orlač, oba iz Gradišča, sta bila obtožena, da sta Ivanu Milošiču 7. novembra 1938 z debelim kolom prizadejala po glavi take udarce, da so mu otrpnili možgani, zaradi česar je umrl. Bratušek je bil obsojen na tri leta in Orlač na štiri leta in en mesec strogega zapora.

Slovenska Krajina

Sv. Sebeščan. Katoliško časopisje dobiva v Slovenski Krajini vedno več naročnikov. »Slov. gospodar« je od lanskega leta zopet dobil precej novih naročnikov, in to brez vsake agitacije, ker se pač »Slov. gospodar« sam priporoča. Pa kakor slišimo, dobiva »Slov. gospodar« tudi v drugih župnijah nove naročnike in ne bo več dolgo, ko bo imel ta list vsaj v soboškem okraju vodilno vlogo. Nas veseli napredek katoliškega časopisja, pa naj se to imenuje kakor koli. — V Murski Soboti je izšla prva številka tednika »Murska krajina«, ki je prenehala izhajati ob novem letu. Prej je bil ta list last g. Benka, industrijalca in prejšnjega poslanca. Zdaj je list prešel v druge roke, smer mu pa menda ostane ista. — Kdor hoče imeti nov Singer šivalni stroj 1000 din ceneje kot se dobi v trgovinah, naj se oglasi pri Prosvetnem društvu v Pečaroveh. Prodamo tudi na obroke.

Veliki Dolenci. Pri nas se je vršil misijon, ki so ga vodili salezijanci iz Murske Sobotice. V nedeljo

je bil sklep. Daj Bog, da bi rodil obilo trajnega uspeha!

Turnišče. Ze precej časa smo imeli mir pred raznimi kurjimi tatovi, a zadnje čase so se zopet spravili na delo ter so odnesli od g. Gerkeša par kokoši. Njihov plen bi gotovo bil še večji, a domača hčerka je zašlišala kurje vreščanje, zato je hitela po orožnike, a uzmoviči jih niso počakali.

Gornja Lendava. Pretekli teden smo pri nas imeli uspel dekliški tečaj, katerega se je udeleževalo okrog 370 katoliških deklet. Vodil ga je priznani govornik g. Drago Oberžan s sodelovanjem učiteljice gdne Zadravec Olge. Taki tečaji so velike važnosti za naša dekleta, ki vsako leto v velikem številu zapuščajo rodni krov ter odhajajo v neprijazno tujino. — Isti dan je zborovalo tudi 18 učiteljic.

Dolnja Lendava. Bivši odvetniški koncipient pri dr. Štrasserju, g. Sattler Franc, je nedavno v Ljubljani napravil odvetniški izpit ter je sedaj odprl svojo odvetniško pisarno pri Sv. Lenartu v Slov. goricah.

Gradišče. Minulo soboto je g. Horvat Aleksander peljal voz sena iz Sebebovc. Ker je pot bila

dolga, je sedel na voz in se peljal, a med potjo je spodrsnil z voza in padel tako nerodno, da si je zlomil vrat. Prepeljali so ga v bolnišnico, a zdravniki mu niso mogli rešiti življenja in je umrl, star 39 let. Zapušča ženo in dva mladoletna otroka. Žalujočim naše sožalje!

Vučja Gomila. Pred nekaj dnevi v zgodnjih večernih urah je začela goreti slama posestnika Horvat Štefana, katere je bilo okrog 50 centov, in znaša škoda 1500 din, ki ni krita z zavarovalnino. Sreča v nesreči je bila, da je v času požara začelo deževati in je bilo dovolj vode na razpolago, sicer bi ogenj objel tudi sosednja gospodarska poslopja. Oseba, ki je osumljena požiga, je bila predana okrožnemu sodišču.

Fokovci. Pred kratkim je zvečer zapel rdeči petelin nad gospodarskim poslopjem posestnika Počič Jožefa, katerega mu je vpepelil do tal. Ker se je ogenj naglo širil, niso mogli rešiti vse živine in so zgoreli bik ter krava's teletom. Ogenj se je razširil tudi na stanovanjsko poslopje, kateremu je uničil ostrežje. Škoda, ki ni krita z zavarovalnino, znaša nad 25.000 din. Pri reševanju živine se je gospodar močno opekkel po vsem telesu, radi tega so ga prepeljali v bolnišnico.

Krog. Zelo nas je razveselila vest, da je nas rojak g. Ferencič Joško na pravni fakulteti ljubljanske univerze diplomiral. Iz dna srca mu častitamo!

Dobrovnik. Pred dnevi smo imeli pri nas cirkus, ki je poleg drugega razkazoval veliko redkost — 200 kg težko žensko.

Dolgo let zaženečna krvava dejanja pred pojasnitvijo

Od pastirjev najdena lobanja

Dne 12. maja 1938 so našli kozji pastirji v gozdu na Rdečem bregu nad Breznom ob Dravi človeško lobanjo brez spodnje čeljusti. Starši otrok so objavili o grozni najdbi orožnike iz št. Lovrenca na Pohorju, ki so preiskali gozd, a niso nikjer zadeli na ostalo okostje. Preiskava je bila zaključena z domnevo, da se je prihotalila lobanja kakega samomorilca navzdol po bregu in se ustavila v gozdu pod smreko, kjer so jo odkrili otroci. Lobanjo so pozneje položili v krsto umrle Katarine Hanzl in je bila pokopana na pokopališču župnije Brezno.

Lobanja pokazala sled

Govorice o najdbi skrivnostne lobanje so se razletele po vsej Dravski dolini. Ljudje so začeli hitro namigavati, da ne gre za glavo neznanega obošenca, ampak za lobanjo posestnika Antona Kozjeka, po domače Močnika s Kaple, ki se je napotil 29. aprila 1935 od doma na Rdeči breg in ga od takrat ni videl nikdo več. Kozjek je bil namenjen k čevljarju Feliksurnautu na Rdeči breg, kakor je sam pripovedoval.

Fotografija Kozjekoovega življenja

Kakor hitro je buknil v javnost ljudski glas, da je z lobanjo odkrita sled za skrivnostno zgi-

»Da, lepši bi bil brez njega!«

»Če Kazimira ne bi bilo, bi lahko stanoval pri nas,« je nadaljevala Nina. »Tako bi mati imela stanovalca, midva bi se pa nemoteno ljubila. Poljubi me, Štefan!«

Ko je fant izpolnil njeno željo, je nadaljevala:

»Tako bi vse ostalo pri starem in ko bi imel dovolj zasluzka, bi se vzela.«

»Da,« je vzdihnil Štefan.

»Toda Kazimir ne bo pristal na to, da bi se midva vzela. In nikdar ne bo dovolil, da bi ti pri nas stanoval. Veš, kaj bi storil? Ubil bi te. Oba bi ubil.«

»Ne verjamem.«

»Danes zjutraj mi je prepovedal, da bi s teboj hodila.«

»Tega ti ne more prepovedati.«

»Bojim se, da me bo ubil, če me bo videl s teboj. Veš, zdi se mi, da ni popolnoma pri pameti. Tak človek je vsega zmožen.«

»Le naj poskusi storiti kaj žalega!« je dejal Štefan odločno. »Sicer si pa ne upa! Ni vsak debel, velik človek obenem tudi močen in odločen. Takšni so včasih najbolj slabi.«

»Mogoče. Toda Kazimir je blazno zaljubljen in veš, da zaljubljenost tudi iz strahopetneža naredi junaka.«

»Recimo, da bi si upal. Veš, kaj se zgodi s takimi ljudmi v tej državi? V ječo ali norišnico jih zapro. Tam se ohladijo. Če bi pa meni hotel storiti kaj hudega, bi poklical stražnika. Ta bi ga že naučil!«

Nino je ta pogovor vznejevoljil. Odmaknila se je od Štefana in obrnila proč.

»Kdo je rekel, da hoče napasti tebe?« je dejala razdraženo. »Samo nase misliš. Ali bi ti bilo vseeno, če bi ubil mene?«

»Ne bo te ubil!«

»Oh, grozno!« je vzdihnila Nina in umolknila. Čez čas pa je dodala:

»Tudi to se lahko zgodi, da bo Kazimir nekega dne postal samomorilec. Taki ljudje so vsega zmožni.«

»Ko bi le postal! To bi še vedno bilo bolje, kakor če bi koga drugega umoril.«

Po teh besedah je zavlada molk. Štefan je spet prijel za vesla in obrnil čoln v smer, od koder sta prišla.

Ljudje so se medtem večinoma razšli in na obrežju je bilo dokaj tiho.

Ob enajstih je voz cestne železnice oddrdral z zadnjimi izletniki. Med temi sta bila tudi Nina in Štefan.

Nina je naslonila glavo na Štefanovo ramo in dremala. Izraz njenega obraza je bil otroško-miren in nežen.

Štefan se je nenadoma spomnil, da ji je pozabil povedati neko veselo novico.

»Nina, poslušaj!« je zašepetal. »Veselo novico ti moram sporočiti. Čez tri tedne bom dobil službo v veliki točilnici pri Svetem Patriku. Imel bom tako plačo kot v tovarni.«

(Dalje sledi)

narjev škode. Sedaj je prof. J. K. Ellsworth s kalifornijskega vseučilišča izumil nov postopek, ki naj bi žuželke uničeval s tokom visoke napetosti. Ta postopek temelji na opazovanju, da privabljajo žuželke posebno žive barve. Ellsworth je zgradil električno uničevalnico za žuželke, ki so z električnim tokom nabite živobarvne pasti. Te pasti postavljajo na polja in naj bi vsako žuželko, ki bi jo privabile, takoj usmrtili. Pri dosedanjih poskusih so v teku dneva pokončali na ta način povprečno po 5000 škodljivcev vseh vrst. Po Ellsworthovih izjavah zadostujeta za vsak hektar obdelane zemlje dve taki pasti in stroški za tok v enem poletju znašajo za vsako past komaj kakšnih 70 din.

Pazite dobro

Kadar kupujete Aspirin, dali so tablete in zavoj označene z »Bayer«-jevim križem. Brez te zaščitne znamke ni Aspirina.

ASPIRIN

TABLETE

Oglas reg. pod 5. brojem 32608 od 8. XI. 1938.

nulim Kozjekom, so ljudje tudi pogreli njegovo življenje, ki je in bo ostalo strašilo za vso Dravsko dolino.

Dne 31. oktobra 1909 v noči je bil smrtonovarno obstreljen pri Močnikovem mlinu v grabi med Remšnikom in Kaplo Kozjekov mlajši brat Andrej. Obstreljeni je kmalu po zločinu podlegel poškodb, a je pred smrtjo izpovedal, da je storilec njegov brat Anton, katerega so zaprli, pa ga izpustili radi pomanjkanja dokazov.

Leta 1913, in sicer 25. junija, je pogorela v Račah domačija Kozjekove žene Neže in je mož Anton dobil izplačano zavarovalnino. Zažgal je Kozjekov prijatelj Ivan Pressnitz. Ta požig je tudi zaspal radi pomanjkanja dokazov.

Pressnitz je prijavil Kozjeka 8. januarja 1917 v Kresnu na Donavi vojaški oblasti, da ga je leta 1909 nagovarjal k umoru že omenjenega brata. Vojna vihra je to prijavo pokrila s plašcem nezanimanja.

Dne 14. novembra 1920 na Kapli v Helblovem lesu zadavljeno posestnico Marjeto Grušovnik so spravljali v zvezo z Antonom Kozjekom, kateremu bi naj bil pomagal neki Feliks Urnaut. Preiskava je potekla brezuspešno.

Šele leta 1928 sta prišla Kozjek in Pressnitz v Maribor na zatožno klop radi zločina umora Andreja Kozjeka in radi požiga v Račah. Porota je obsodila Kozjeka na vešala, Pressnitza pa na 20 letno ječo. Pressnitz je v kazni umrl po treh letih. Kozjek, kateremu so spremenili smrtno obsodbo na dosmrtno ječo, je dosegel iz kazni obnovo procesa. Sodišče je Antona Kozjeka pri ponovni obravnavi oprostilo krivde smrti njegovega brata in je bil obsojen le radi nagovarjanja k požigu na osem let, katere je že bil presedel.

Kozjek je prišel iz ječe na pogojen dopust februarja 1935. Kakor hitro se je pojavil Kozjek v Dravski dolini, so se razširile govorice, da bo kmalu zopet pod ključem, ker ima skupno s Feliksom Urnautom na vesti zadavljeno Marjeto Grušovnik. Teh govoric se je Kozjek ustrašil in se je napotil k Urnautu v Rdeči breg, od koder se ni več vrnil.

Kdo je Feliks Urnaut?

Feliks Urnaut se je priselil k nam iz Avstrije in je prestal že triletno ječo radi požiga. Po poklicu je čevljar, a je bil tedaj, ko se je napotil k njemu Kozjek, zaposlen v tovarni za lepenko v Podvelki ter je bival z ženo na Rdečem bregu. Z Rdečega brega se je Urnaut preselil na Kozji vrh nad Breznom, kjer so se začeli pred nedavnim razvozlavati toliko let zagonetni zločini.

Žena dolži moža

Na Kozjem vrhu se je zapletla Urnautova žena z nekim mlajšim moškim v ljubezenske spletke, ki so razdražile ljubosumnost njenega moža Feliksa tako, da je grozil ženi z dejanskim obračunom. Radi grožnje razljutena ženska je začela govoriti, naj le položi mož nanjo prst, potem pa ne bo več dolgo zemlje tlačil. Ona bi ga bila že zdavnaj izdala, pa noče, da bi potem kazali ljudje s prstom za njenimi otroki in jim očitali, da imajo morilca za očeta.

Te obdolžitve so prišle na uho orožnikom, kateri so te dni aretirali in odgnali v zapor v Marenberg Feliksa Urnauta in njegovo ženo.

Česa je osumljen Urnaut?

V Marenbergu zaprti Urnaut, ki je začel kmalu po aretaciji z gladovno stavko, je osumljen, da je umoril 29. aprila 1935 Antona Kozjeka, ko je prišel k njemu na Rdeči breg zaradi govoric o umoru Marjete Grušovnik. Zakaj in kako je prišlo do tega zločina, bi naj pojasnila sedanja preiskava, pri kateri pa osumljeni odločno zanika krivdo.

Naši rajni

Sv. Anton v Slov. goricah. Pred kratkim je odšla po večno plačilo k svojemu nebeškemu ženinu z gledna Marijina družbenica 73 letna Ana Zimič iz Odrenc. Bila je že od začetka antonjevske Marijine družbe vedno zvesta svoji nebeški Materi. Bila je pa tudi 51 let goreča tretjerednica, več let celo voditeljica III. reda doma-

če župnije. Bog jo je proti koncu njenega življenja obiskal s hudo boleznijo, tako da je skoraj polna štiri leta bila neprenehoma priklenjena na bolniško posteljo. Z veliko potrpežljivostjo je prenašala svoje bolečine, rekoč, da rada trpi. Bodi ji lahka zemljica! — žalujočim naše sožalje!

Slovenja vas pri Ptuj. Dne 9. marca je v Gospodu zaspala Neža Jerenko, žena uglednega posestnika Jakoba, ki je v starosti 28 let po večletni bolezni odšla po božje plačilo. Uzalosčenemu soprogu je zapustila tri otroke. Naj ji bo lahka domača zemljica — žalujočim pa naše sožalje!

Sv. Urban pri Ptuj. V Gospodu je zaspala Terezija Firbas, roj. Roškar. Bila je sestra že pokojnega p. Viktorina, bivšega frančiškanskega gvardijana v Gradcu, in Mariji Lankovci, in sestri usmiljenke, ki tudi že počiva v Bogu v daljni Budimpešti. Umrta je ravno na dan šeste obletnice svojega moža. Deležna je bila izredno lepega pogreba, kar priča o njeni vsestranski priljubljenosti med farani. Domači g. župnik je rajni pri grobu

Velikonočni darovi „Slov. gospodarja“ starim in novim naročnikom

Za Veliko noč si prijatelji delimo pisane. Tudi »Slov. gospodar« je sklenil dati priliko starim in novim naročnikom, da se udeležijo žrebanja velikonočnih darov v skupni vrednosti 25.000 din.

Darovi so sledeči:

V GOTOVINI:

1000 dinarjev in 500 dinarjev.

V BLAGU:

Velika harmonika (2730 din) od tvrdke Meini in Herold, Maribor, Gosposka ulica.

Semena (500 din) tvrdke M. Berdajs, Maribor, Vetrinjska ulica.

Težka škropiljka (400 din) tvrdke Alfonz Meutz Maribor, Aleksandrova 1.

Blago za žensko obleko (400 din) tvrdke Pregrad, Maribor, Aleksandrova 25.

Blago za moške obleke (2000 din) tvrdke Trpin Maribor, Vetrinjska 15.

Viseča stenska ura (200 din) tvrdke Franjo Bureš, Maribor, Vetrinjska 26.

Blago za perilo (200 din) tvrdke Macun Anton, Maribor, Gosposka 10.

Brivski aparati (200 din) tvrdke Kanc, Maribor, Gosposka 33.

Ura budilka (100 din) tvrdke Ignac Jan, urar, Maribor, Grajski trg 4.

Potrebščine za kolesarje (200 din) tvrdke Franc Neger, Maribor, Slovenska 29.

Vreča bele pšenične moke (255 din) tvrdke M. Weiss, Maribor, Aleksandrova 29.

Kompletno blago za moško obleko (750 din) tvrdke Janko Preac, Maribor, Glavni trg 13.

Potrebščine za britje (200 din) tvrdke Drago Rosina, Maribor, Vetrinjska 26.

Blago za ženske obleke (600 din) tvrdke Karel Jančič, Maribor, Aleksandrova 11.

Moške in ženske obleke ter čevlji (2100 din) tvrdke Jakob Lah, Glavni trg 2.

Gospodinske posode (150 din) tvrdke Ivan Kovačič, Maribor, Koroška 10.

Moški in ženski plašči (1750 din) tvrdke Jurij Kokolj, Maribor, Glavni trg 24.

Žepna ura (200 din) tvrdke Vidovič Josip, urar, Maribor, Gosposka 26.

Blago za moško obleke (600 din) tvrdke Franjo Klanjšek, Maribor, Glavni trg 21.

Blago za ženske in moške obleke (1000 din) tvrdke Češki magacin, Maribor, Ulica 10. oktobra.

V KNJIGAH:

300 knjig (8000 din) tvrdke Tiskarna sv. Cirilo v Mariboru.

Kdo se lahko udeleži nagradnega žrebanja?

1. Vsi stari naročniki, ki nam pošljejo po naročilnici, ki je danes v listu, naslov enega novega naročnika. Če jih kdo pridobi več, dobi za vsakega posebno številko.

2. Vsi novi naročniki, ki bodo plačali naročnino 32 din vsaj do 1. aprila 1939.

Kdaj se vrši nagradno žrebanje?

Nagradno žrebanje se vrši dne 2. aprila 1939 in bo objavljeno v velikonočni številki.

Ker so nekatere tvrdke dale raznega blaga, zato smo istega razdelili na več nagrad.

Ne odlašajte — ne pomišljajte!

Nastavili smo kratek rok za udeležbo, ker je Velika noč blizu! Zato ne odlašajte! Izrežite še danes naročilnico iz lista in pridobite vsaj enega naročnika! Zdaj je že pomlad in prilika zaslužka, zdaj je možnost, da napravite novemu naročniku veselje za Veliko noč — pa tudi sebi! Nobe-na naročilnica naj ne gre v izgubo!

Vso srečo vam želi

uprava »Slov. gospodarja«.

Tu odreži!

Upravi

Znamka
1.— din

Slovenski gospodar

Maribor
Koroška cesta 5

Pošljim vam naslov novega naročnika na drugi strani. —
Moj naslov pa je:

spregovoril v slovo spomina vredne besede. Kot zvesti naročnici »Slov. gospodarja« in prijateljici dobrih listov želimo, da ji bo usmiljeni Jezus obilen plačnik za vsa njena dobra dela. Naj počiva v miru! Žalujočim sorodnikom pa izrekamo naše sožalje!

Sv. Lenart pri Veliki Nedelji. V petek, dne 17. marca, je umrl Janžekovič Martin, preužitkar, iz Bresnice. Rajni je bil vedno dobre volje, vesel ter šaljiv človek. Bil je radožaren. Marsikateri popotnik je dobil pri njem pijačo. Rad je prihajal v cerkev kljub starosti. Prvi petek v mesecu je bil vedno pri sv. obhajilu. »Slov. gospodar« in »Nedelja« sta že dolgo zahajala v njegovo hišo. Pri faranih je bil zelo priljubljen, kar je dokazal pogreb v nedeljo. Že dolgo ni bilo pri nas tako lepega pogreba. Na pokopališču se je od rajnega poslovil v lepem govoru g. župnik, pevci pa so mu zapeli v slovo. Naj mu sveti večna luč — žalujočim pa naše sožalje!

Šavna peč. Dne 7. marca je previden s sv. zakramenti zatisnil oči blagi Očkunov oče v starosti 82 let. Bil je vseskozi poštenjak. Nad 40 let je vsako nedeljo do letošnje zime — ko je že opešal in ker je farna cerkev Marija širje oddaljena od naše vasi nad eno uro — pred sv. mašo molil rožni venec in pri procesijah nosil križ. Pred enim tednom mu je umrla nadvse dobra in usmiljena žena, ki je bila prava samarijanka. Bila sta velika dobrotnika revežev in cerkve, kupila sta farni cerkvi mašno knjigo in darovala 1000 din za novo cerkev Kristusa Kralja v Hrastniku. Pogreba se je udeležilo veliko ljudi od blizu in daleč. Pri grobu se je poslovil od rajnega sosed Kladnik, ki je med drugim tudi omenil, da je rajni samo iz naše vasi znosil nad petdeset mrličev in da se je držal Slomšekovega reka »delaj in molik«. Naj bo rajnima Bog obilen plačnik za vsa dobra dela — žalujočim pa naše sožalje!

Levo: Dr. E. Hacha, zadnji predsednik Češko-Slovaške — Desno: Beran, zadnji predsednik osrednje češko-slovaške vlade

Sv. Rupert nad Laškim. Dne 12. marca je v celjski bolnišnici umrl Bukošek Janez, p. d. Brglez, komaj 33 let star. Bil je še mlad gospodar, a moral je v svoji kratki življenjski dobi poskusiti vse hudo in samo hudo. Leta 1933 se je priženil v Kalobje na malo posestvo; velike težave je imel, da bi se izkopal iz dolgov, a že drugo leto mu je umrla mlada žena. Moral se je zopet poročiti, zopet je znova začel z neutrudljivim delom, da bi svoji družinici pripravil vse potrebno. Siromak je pozabil, da tudi mlad človek ni iz železa: preveč se je trudil, ko je dan za dnem gonil pri sosedih mlatilne in druge stroje, se prešil in si nakopal radi izčrpanja telesnih moči bolezen, ki ga je položila v grob. Zapušča mlado vdovo in dva nepreskrbljena otročiča, tretji pa pri svojem prihodu na svet ne bo videl več ubogega očeta. Dobri Janez, počivaj v miru in prosil pri Bogu za svojo zapuščeno družino, kateri izrekamo mi sožalje!

sko igro »V Indijo Koromandijo«. Vabljeni so vse naše matere in vsi, ki hranijo v srcu hvaležen spomin svojih mamic.

Sv. Lenart v Slov. goricah. Na praznik Marijinega oznanjenja ob 15 priredi dekliški krožek v dvorani Narodnega doma lepo akademijo. Pri-srčno vabljeni!

Sv. Jurij v Slov. goricah. Na Marijin praznik, 25. marca, priredi Prosvetno društvo materinski dan. Na sporedu je petje, deklamacije, govor, dva prizora ter igri »Materina slika« in »Slepa grofična«. Ker vas ljubimo in cenimo, drage matere, zato vam hočemo v hvaležnosti posvetiti to prireditev. Ta dan pridite vse matere med nas, vašo mladino, da vam izkažemo svojo ljubezen, hvaležnost in spoštovanje!

Velika Nedelja. Na praznik, 25. marca, priredi naša mladina materinsko proslavo z zelo pestrim sporedom. Vabljeni ste vsi, posebno mamice!

Sv. Marjeta niže Ptuja. Fantovski odsek se precej giblje. Prejšnjo nedeljo je priredil tridejansko »Za klicem božjim«. Na Jožefovo je bila po večernicah akademija. Vse dobro misleče šmarjetske fante vabimo k sodelovanju v odseku! Lahko bi se potem pri odseku postavili sčasoma z dobrimi pevskim zborom, s številnimi telovadci in dobro orodno vrsto kot že nekdanj. — Bralno društvo je tudi imelo občni zbor. Želeti bi bilo — ker je v župniji desti bralcev — da bi bili vsi včlanejni pri tem društvu, kjer imate potem vsako leto za 5 din mnogo lepega čtiva.

Društvene vesti

MLADINSKI TABOR V MARIBORU

V dneh od 29. junija do 5. julija se bo zbrala v Mariboru slovenska mladina, včlanjena v Zvezi fantovskih odsekov in v Zvezi dekliških krožkov, da manifestira za narod, kralja in državo. — Slovenska mladina, pripravi se na te velike dneve!

*

Selnica ob Dravi. V soboto, 25. marca, na Marijin praznik bo v Slomškovem domu »Materinska proslava«. Na sporedu je: petje, deklamacije, telovadba, govor, igra v dveh dejanjih itd. Začetek ob 15.

Slivnica pri Mariboru. Fantovski odsek priredi na praznik, 25. marca, ob 15 v šoli prvo akademijo. Vabljeni!

Št. Janž na Dravskem polju. Fantovski odsek in dekliški krožek priredita na praznik, 25. marca, ob 15 v dvorani veliko akademijo. Vabljeni!

Črešnjevce pri Slov. Bistrici. Dekliški krožek priredi pod okriljem Prosvetnega društva dne 25. marca ob 15 v Slomškovem domu materinsko proslavo. Na sporedu so deklamacije in igra »Tri matere«. Pridite!

Slovenska Bistrica. Slomškov dom priredi na praznik Marijinega oznanjenja po večernicah materinski dan s prav pestrim sporedom. Matere, otroci vas vabijo, da vam tam izrečejo svoje častitke in toplo zahvalo vašemu delu in trudu! Odzovite se!

Ptujska gora. Na Marijino oznanjenje, 25. marca, bo na Ptujski gori praznik naših krščanskih mater. Počastili bomo spomin mater, ki so nam dale življenje duše in telesa, ker nas niso samo rodile, ampak tudi vzgojile za prave katoličane. Dopoldne jih bomo počastili v hiši Matere vseh mater, v Marijinem svetišču, popoldne pa bo v šoli slovesna akademija z deklamacijami in častitkami našim materam, govorom in petdejan-

Tiara ali trojna krona papeža Pija XII.

Armand Calinescu, novi predsednik romunske vlade

Pridobil sem vam novega naročnika, ki bo plačal naročnino, ko mu določite list s položnico. Njegov naslov je:

Ime in priimek: .....

Stan: .....

Kraj in hišna številka: .....

Pošta: .....

Dopisi

Krčevina pri Mariboru. Dramatski odsek društva Rdečega križa Krčevina-Košaki priredi dne 2. aprila ob pol petih v krčevinski šoli na željo ljudstva smešno igro »Peg, srček moj«.

Sv. Lenart v Slov. goricah. V nedeljo, 26. marca, ob 13 bo občni zbor Kmetijske nakupne in prodajne zadruge. Vse članstvo kakor tudi prijatelji kmeta iz vseh Slov. goric vljudno vabljeni! Med drugim poroča tudi naš poslanec g. Spindler ter odposlanec kmetijskega oddelka banske uprave iz Ljubljane.

Razkrižje pri Ljutomeru. Zadnji teden sta bila pri nas dva požara. Zgoreli sta na hribu dve koči. Vzrok požara je bil dolgoletni prepir med dvema sosedoma.

Sv. Tomaž pri Ormožu. Dne 10. marca je bil zaključen trimesečni gospodinjinski tečaj, ki ga je obiskovalo 23 deklet. Uspeh je bil zadovoljiv. — Dolej so nas oskrbovali z najnovejšimi »pikantnimi« vestmi različni »radio« ženskega spola. Za zvezo z zunanjim svetom pa so dobili nedavno poštni, občinski in župni urad telefon. — Toda lepo sliko naše fare kazijo pogostne tatvine, ki so v zadnjem času na nočnem redu. Posebno jim diši vsebina kurnikov in vinskih kleti. Trgovcu in posestniku g. Cajnko so te barabe vdrle v vinsko klet in vse vino deloma odnesli, deloma pa izlili po kleti. Za izsleditev tatov je razpisana nagrada 1000 din. Aretacije se vrše kar na debelo, ljudstvo si pa oddihuje...

Slovenja vas pri Ptuj. Okrajni kmetijski odbor v Ptuj je priredil zadržni tečaj, katerega je obiskovalo 25 tečajnikov. To je vsekakor premajhno število za ves okraj, ker je bil tečaj velikega pomena na polju našega združništva.

Sv. Marjeta niže Ptuja. Okrajni kmetijski odbor je v soboto dopoldne pred Jožefovim priredil poučno živinozdravniško predavanje. Predaval je okrajni živinozdravnik g. Jedlička. Udeležencev pa je bilo komaj 30, ker je bil delavnik, ko so ljudje zaposleni s pomladanskim delom. Najlepša zahvala g. predavatelju kakor tudi prireditelju! — Isti dan popoldne se je pred kolodvorom v Moškanjcih splasil odsotnemu hlapcu g. šegula, veleposestniku v Hlaponcih, konj ter z vozičkom ucvrl pred prihajajočim tovornim vlakom. Oddiral je pred vlakom po polju ob železnici do železniške čuvajnice ob veliki cesti na Dornavskem polju in naprej po cesti proti Ptuj. Voznik se je podal za konjem na biciklji, ga dohitel in pomiril. — Na Jožefovo je bil v Dornavi vojni razpored za več okoliških občin.

Sv. Barbara v Haložah. Vihar, ki je divjal od ponedeljka do četrta v minulem tednu, je naredil ogromno škodo na slamnatih strehah po vseh Haložah. V teh hribih ima veter silno moč in ni ostala nepoškodovana nobena streha. Tako nas še pozimi nesreča ne pusti pri miru, v poletju pa itak vsak dan trepečemo pred točo. — Naročniki »Slov. gospodarja«, pobrigajte se za nove naročnike, vsak mora pridobiti vsaj enega novega, da potegnemo čim več nagrad, ki so sedaj razpisane! Na delo te dni od hiše do hiše!

Gorica pri Oplotnici. Dne 25. marca bo praznovala v krogu svojih otrok in vnukov 70 letnico življenja Vodovnik Marija, p. d. šašparjeva mama, daleč okrog znana in spoštovana vzorna mati in gospodinja. Jubilatka je kljub 70 letnici čila in zdrava ter še vedno vsa skrbna za dom in gospodarstvo. Lahko z zadovoljstvom zre na svoje plodonosno življenje. V Vodovnikovo hišo zahaja »Slov. gospodar« že 50 let. K 70 letnici ji iskreno častitamo z željo, da jo Bog ohrani do skrajnih mej življenja!

Slov. Bistrica. Podružnica ZAKŠ vabi vse tovaršije absolvente kmetijskih šol iz sodnega okra-

ja Slov. Bistrica na sestanek, ki bo 25. marca ob pol desetih v prostorih gostilne Naš dom.

Braslovče. Dobili smo zopet nazaj gostilno v društvenem domu, katero nam je leta 1932 nasilni režim zaprl. Dopisniku »Nove dobe« pa to ni všeč in piše, da se sedaj deli vsakemu obiskovalcu zastoj frakelj žganja. Deli se že, pa ne zastoj, ampak zelo poceni, prav tako tudi dobro vino, katero si samo dela reklamo, kar marsikomu ni všeč. Dopisniku »Nove dobe« tudi ni všeč kinoaparati, katerega je kupil g. kaplan za svoj denar in prikazuje lepe filme v društvenem domu naši mladini, katera rada poseča te prireditve. Starši smo pa g. kaplanu Križanu hvaležni za njegov trud in skrb, ki jo posveča našim otrokom.

Virštanj. Ker se že dolgo nismo oglasili v našem priljubljenem »Slov. gospodarju«, znanci mo-

Poslednje vesti

Iz naše države

Klub senatorjev JRZ za sprejem proračuna brez razprave. Klub senatorjev JRZ je sklenil 20. marca, da se sprejmeta državni proračun ter finančni zakon brez debate ali razprave. V načelni razpravi bo prečital v senatu en član kluba izjavo, v kateri bo razložen beleženi sklep glede sprejetja proračuna.

Predsednik vlade Karpatske Ukrajine v Beogradu. Sprejaj poročamo, da je pobegnil predsednik vlade Karpatske Ukrajine Vološin pred Madžari v Romunijo. Na potu iz Romunije v zapadno Evropo se je g. Vološin ustavil 20. marca za malo časa v Beogradu.

Iz drugih držav

Predsednik francoske republike v Londonu. Dne 21. marca se je pripeljal v London na uradni obisk predsednik francoske republike Avgust Lebrun s soprogo. Lebrun bo ostal v angleški prestolnici do 24. marca.

Mirovna ponudba španskih rdečkarjev generalu Francu. Rdeči obrambni svet v Madridu je sporočil brezlično generalu Francu mirovno ponudbo. Ako bi jo Franco odklonil, bo madridski svet narodne obrambe pod generalom Miajom nadaljeval vojno.

Domače novice

Razni požari povzročili 150.000 din škode. V Brezuli pri Račah je vpepelil ogenj imetje treh posestnikov. Rdeči petelin se je pojavil na hiši posestnika Alojza Plečko. V najkrajšem času so preskočili plameni na sosednja poslopja Neže Mom in gostilničarja Franca Zagavec. Plečkovega 83 letnega očeta so rešili v zadnjem trenutku. — V Planinskem vrhu pri Mašpergu je zgorela hiša z oneremo radi slabega dimnika posestniku Francu Vinkler. — V Dolni pri Ptujski gori je nastala žrtev plamenov hiša posestnice Rozalije Mohorko. Zgorel je tudi pretežni del hišne opreme ter obleka. — V Velikem Oklju pri Leskovcu so zgoreli kletni prostori s stiskalnico posestniku Ivanu Kozel. — Skupna škoda šestih pogo-relcev znaša 150.000 din.

Hudo krvavo dejanje v Rušah. V Rušah se je zgodilo na Jožefovo hudo krvavo dejanje. Sorli so se otroci v skupni hiši stanujočih delavcev Otmarja Perko in Julija Vivot. Preprič je bil vzrok, da je Vivot pobil Perka in mu je prizadial s kuhinjskim nožem hudo rano. V svoji teži se je lotil tudi še Perkove 20 letne hčerke, katero je obkral na desnici. Perkota so prepejali radi hudih poškodb na glavi, roki in hrbtu v mariborsko bolnišnico.

Pri padcu s kolesa si zlomil nogo. V Hočah pri Mariboru je padel na Jožefovo s kolesa in si je zlomil desno nogo 39 letni rudar Franc Rode.

Huda letalska nesreča v Ljubljani. Na ljubljanskem letališču je zgubil na Jožefovo popoldne oblast nad letalom aerokluba mehanik in pilot Alojz Podobnik. Letalo je strmoglavilo iz višine 15 metrov na tla, se je popolnoma razbilo in je pokopal pod seboj pilota, katerega so oddali v bolnišnico z zlomljenima nogama, s prebito lo-banjo in drugimi hudimi poškodbami.

Pri motnjah v prebavi, pri napetosti, vzdigovanju, zgagi, povzročeni po hudi zapeki, je zelo primerno vzeti na večer pol kozarca naravne »Franz-Josefove« grenke vode, zjutraj na tešče pa isto množino. Prava »Franz-Josefova« voda se izkazuje vedno kot popolnoma zanesljivo sredstvo za čiščenje črev.

Ogl. reg. S. br. 30.474/35.

goče mislite, da spimo. Toda ne! Pred kratkim se je ustanovil pri nas dekliški krožek, v katerega je vstopilo precej deklet, ki pod vodstvom naše požrtvovalne gđne upraviteljice že precej dobro telovadijo. Gasilci se pridno gibljejo na polju dramatike in na belo nedeljo bodo zopet nastopili. Poročil se je Kajba Tone, čevljar, s Pepco Sinkovič, oba dobra igralca. Ošla sta v št. Vid pri Grobelnem. S Tonetom smo izgubili komika, ki ga bomo na našem odru zelo pogrežali. Našemu tovarišu in dobremu delavcu želimo mnogo uspeha na njegovem sedanjem mestu, obema pa obilo božjega blagoslova!

Iz naših društev

Sv. Jurij ob Ščavnici. Naše Bralno društvo priredi v nedeljo, 26. marca, v Pergerjevi dvorani materinsko proslavo.

Sv. Lenart pri Veliki Nedelji. »Mati« je naslov prekrasne igre v petih slikah, katero bodo igrale članice dekliške Marijine družbe v nedeljo, dne 26. marca, po večernicah.

Ormož. Naša mladina priredi na praznik, dne 25. marca, ob 15.30 v dvorani Kletarskega društva akademijo.

Kapela pri Slatini Radenci. Podružnica Sadjarskega društva ima v nedeljo, 26. marca, po rani sv. maši redni občni zbor v šoli.

Zgornja Polskava. Prosvetno društvo »Skala« priredi na praznik, 25. marca, in v nedeljo, dne 26. marca, ob 15 v dvorani g. Vizela materinski dan.

Makole. Naši fantje, dekleta in otroci bodo priredili našim materam na Marijin praznik po večernicah v posojilnični dvorani materinsko proslavo.

Vitanje. Prosvetno društvo priredi 25. marca po večernicah ob 15 v Gasilskem domu igro »Najlepše plačilo«.

Sv. Marjeta pri Rimskih toplicah. Dekliški krožek priredi v nedeljo, 26. marca, ob 15 na Novi pošti materinsko proslavo in igro »Lurška pastirica«.

Občni zbor Hranilnice in posojilnice v Jarenini, r. z. z. n. z., se vrši dne 2. aprila 1939 ob 8. uri dopoldne v posojilnični dvorani. Dnevni red: 1. Poročilo načelstva in računskih pregledovalcev. 2. Čitanje revizijskega poročila. 3. Odobritev računskega zaključka za leto 1938. 4. Sprememba pravil. 5. Slučajnosti. Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, se vrši pol ure pozneje na istem mestu in z istim dnevnim redom drugi občni zbor, ki veljavno sklepa ne glede na število navzočih članov. 592

Po lepih uspehih in vidnem napredku okrajne kmetijske nabavne in prodajne zadruge pri Sv. Lenartu v Slov. goricah se vrši njen IZREDNI OBČNI ZBOR v nedeljo, 26. marca 1939, ob 13. uri v dvorani Narodnega doma pri Sv. Lenartu v Slov. goricah. Ker važnost dnevnega reda obsega vprašanje našega gospodarstva, naše lastne samopomoči in ker je uspeh le v skupnem delu, kar se je v tako kratkem času našega delovanja pokazalo, zato ste vsi zopet vabljeni! Uredimo si naše gospodarstvo na združni podlagi in po naši želji! Na občnem zboru govorita g. banovinski zastopnik in narodni poslanec g. Špindler. 594

Posteljne odeje, močno prešite (domač izdelek), z belo vato, od 70 din naprej, zglatniki od 30 din naprej, tuhe, izgotovljeno posteljno perilo (kapne od 68 din naprej), koce, smararice, madrace, posteljno platno, inleti, klote in svilo za odeje, zavese, perje in puh po najnižjih cenah. ANA STUHEC, specialna trgovina in izdelovanje posteljnih odej, Maribor, Stolna ulica 5. 524

Ukradena nevesta

Reimmichlova povest podomačena

24

»Tega vam živ krst ne verjame.«

»Kaj mi vi verjamete, to mi je toliko mar kakor lanski sneg; ali gospa Leja bo že še spoznala, da sem ji le dobro hotel in da sem je hotel strahu rešiti.«

Pri teh besedah se je spet tako čudno ozrl po obtoženki, ki ga je neverno in začudeno pogledala.

Tedaj se je obrnil sodnik na pričo:

»Torej priznate, da ste vedeli, kaj se je med ženskama zgodilo?«

»Tega ne tajim,« je odgovoril Tonč.

»Torej ste bili tam zraven?«

»Zraven nisem bil, pač pa kakih dve sto korakov dalje gori v lesu.«

»Pa pravite, da je obtoženka povedala vse po resnici in pravici?«

»Preveč je povedala in premalo.«

»Razložite nam to!«

»Sebe je preveč očrnila, mačeho pa premalo. Stara je bila vsega kriva.«

»Ali nam veste kaj novega povedati?«

»Da, stara je začela in je tako vpila, da sem zmerjanje gor v les čul. Zmerjala je tako, kakor kak pijan voznik. Ta tu ji je trikrat hotela uiti; prvič je stara stopila pred njo in je ni spustila po stezi, drugič jo je za ramo prijala in jo je po glavi jela tolči, tretjič jo je potegnila za kite in jo je za lase vlačila.«

»Ali je to zadnje res?« jo je vprašal predsednik.

»Res je že,« je odvrnila čisto tiho.

»Zakaj nam tega niste povedali?«

»Sram me je bilo,« je dejala s povešeno glavo.

»Ni ga dekleta, ki ima lepe lase, da bi se dalo taki stari babi, da jo razkuštra in jo vlačijo za kite,« se je oglasil spet Tonč. »Mlada je branila svoje kite in je staro potisnila.«

»Jo je morala presneto krepko potisniti, da je šla lesa na drobno in je ženska zletela po bregu, da se nikjer ustaviti ni utegnila,« je menil državni tožilec.

»Bog ve kaj je ni bilo treba potisniti. Stara je bila tolsta in okorna. Če se vam tak sod zvrne, podre še kaj več in se mota in vali sam od sebič naprej.«

»Kar tako se lesa ne vda — kak pomen bi pa imela, če človeka ne drži?«

»Les je bila skozi in skozi vsa perela; še otroka ne bi bila držala.«

»Obtoženka bi si bila morala tembolj premisliti, da se ne bo na tako nevarnem mestu tepla s starejšo in nerodnejšo osebo.«

»Saj se ni tepla; saj se je vendar samo branila.«

»Še na misel si nisem vzela, da je lesa tako slaba,« se je žalostno oglasila Leja.

»Ali to ste vendar morali vedeti,« je silil državni tožilec, »da ogrožate življenje svoje mačeha, če potiskate nerodno žensko na takem kraju, kjer je pred vama strm prepad.«

»Na to nisem mislila. Še v sanjah bi mi ne bilo prišlo na misel, da se utegne kaj takega zgoditi.«

»Pa bi vam bilo moralo priti na misel.«

»Vam bi tudi ne bilo prišlo na misel, gospod — gospod dohtar,« se je razburil Tonč. »Če vas bi kdo klofotal in vam lase pipal, tudi ne bi tiho držali kakor crknjen mulec: ta tu se je branila in kar se je zgodilo, se je pač po nesreči; take so pač nesreče pri nas v hribih.«

Vsi so se čudili, najbolj Leja, da se je Tonč tako potegoval zanj, kakor da bi šlo njemu za kožo. Državni tožilec pa ga je bolj trdo prijel:

»Izpočetka ste vendar menili, da je obtoženka mačeho umorila in ste jo tudi opomnili, kaj jo čaka, če pride zadeva pred sodnike.«

»Jaz sem vedno pravil, da je to, kar se je zgodilo, nesreča,« se je Tonč prebrisano izvil iz zanke; »pač pa sem tej ženi tu dejal, da gospodje pri sodnji iz komarja radi naredijo celega vola in da na vsaki nesreči vohajo kak zločin.«

Tedaj je vzrojil predsednik:

»Kaj pa se predrznete? Vi sami ste obtoženki večkrat grozili, da jo boste zaradi umora naznanili.« Na to Tonč ni vedel odvrniti. Zabundal je in zagodrnjal in bruhal iz sebe:

»To pa je taka reč med njo in menoj in ne briga nikogar drugega.«

»Motite se,« mu je zabrusil državni tožilec; »na vsak način ste ji delali silo in za izsiljevanje vas čaka huda kazen.«

»Dobro! To kazen vzamem nase. Ta reč pa briga samo mene,« je Tonč trmasto zoprval.

Usedel se je in srdito meril gospode enega za drugim.

Ko je sodnja dognala vse okoliščine, je začel Lejin advokat govoriti. Na dolgo in široko je razložil, da je obtoženka dobrega srca in — če prezremo njeno prirojeno jezovitost — mirnega značaja, ki ni bila nikoli prepirljiva; še misliti ni mogoče, da bi bila mačeho s hudim namenom potisnila. Vsi, ki jo poznajo, jo spoštujejo in čislajo. Ne le oče, ki jo je pohvalil, da je bila vedno dobra, požrtvovalna in poslušna hči, tudi vse priče in vsi spisi tu in pisma pričajo in govorijo dovolj jasno, da je obtoženka dobra, nesebična ženska. Katero drugo dekle, ki bi bilo tako bistre glave in tako postavno in lepo na pogled, bi tako dolgo in potrpežljivo prenašalo, da jo preganja in fanta hudobna in zabita mačeha? Kar je zgoraj v Homski skali storila, se je zgodilo po sili, ker se je morala braniti. Čisto po pravici in brez hudega namena se je otepala podivjane ženske, ki ji je zastavila pot. Ko bi se je ne bila rešila, Bog ve, morda bi bila ona sama zletela v prepad. Da je bil konec tako strašen, je pač nesreča — zaradi tega obtoženke ni mogoče obsoditi. Obtoženka je že od zgodnje mladosti naprej živela trdo življenje in razen tistih kratkih srečnih let v Trbižu ni okusila nič dobrega. Kaj je njeno občutljivo srce pretrpelo to leto, odkar je žena, je mogoče le slutiti, občutiti ali povedati tega ni kos. Če bi bilo res kaj krivde na njej, češ da je zakrivila nesrečo zaradi nemarnosti in jezovitosti, je bilo kazni več ko preveč, ko je sedela v preiskovalnem zaporu, še bolj pa, ker je te mesece toliko pretrpela.

»Če vprašate svoje srce, gospodje sodniki, morate reči, da čuti s to nesrečno ženo. In če vprašate zakon, ne more biti drugega odgovora, kakor da je obtoženka nedolžna in brez krivde. Zaradi tega predlagam in prosim v imenu pravice, da jo oprostite.«

Tonč je dvakrat plosknil z rokami in se zadril: »Tako je!« Leja je med advokatom govornikom zdaj prebledela, zdaj zardela. Ko je advokat končal, ji je posijal na licih žarek upanja. Ali že je vstajal državni tožilec, da bi pobil besede advokatove.

»Očitno je, da je obtoženka svojo mačeho mrzela in črtila,« je dejal. »Iz raznih okoliščin po pravici sklepamo, da ji je bilo z mačehino smrtjo kar ustrezno. Če pravi, da jo je potisnila v prepad, ne da bi bila vedela, kaj dela, ker je bila tako razburjena, ji to lahko verjamemo ali pa tudi ne. Pa najsi je kdo še tako razburjen, če koga ubije, ga je ubil in uboj je uboj: kaznovati ga je treba, kakor zakon veli. Sicer pa bi moralo tako dekle, če je res tako pametno in preudarno, kakor trdijo priče in zagovornik, pravim: bi moralo tako dekle tudi vedeti, da se na takem nevarnem kraju ne sme pretepati. In da gre in potisne staro, bolešno ženo s tako silo: mar res ni pomislila, da preži pred njo prepad in smrt? Sicer pa je sama pokazala, da se svoje krivde zaveda. Zakaj neki bi bila nesrečo prikrivala, če je bila res le nesreča? Zakaj neki je na dan poroke zbežala, če je bila o svoji nedolžnosti prepričana? Da je nazadnje sama prišla in vse priznala — seveda, saj ji drugega kazalo ni! Res je njeno življenje polno bridkosti, tega ne tajim, vsakomur se smili. Ali v primeru uboja ne moremo spraševati svojega srca, čeprav se nam ubijalka utegne smiliti; pred očmi nam bodi zakon in pravica! Zaradi tega vztrajam na svoji obtožbi in pozivam sodnike, da spoznajo obtoženko za krivo.«

(Dalje sledi)

Nov redilni prašek
za prašiče

Vsak kmetovalec si z Redinom hitro in z malimi stroški zredi svoje prašiče. Za 1 prašiča zadostuje samo 1 zavitek za 6 din. Poštnina povzete za 1, 2, 3 ali 4 zavitke 6 din, od 5 zavitkov naprej 12 din.

Prašek za pitanje goveje živine. Pospešuje močno rast in hitro zdebelenje govedi in telet. Veliki zavitek stane 10 din. Poštnina povzete za 1 zavitek 6 din, za več zavitkov 12 din.

Prašek za pomnožitev in izboljšanje mleka pri kravah ter izvrstno hranilno in redilno sredstvo. 1 zavitek stane 10 din. Poštnina povzete za 1 ali 2 zavitka 6 din, od 3 zavitkov naprej 12 din.

Konjin povečava pri konjih apetit, jih vzdrži sveže in bistre ter preprečuje najpogostejše konjske bolezni, posebno katar. 1 zavitek stane 10 din. Poštnina povzete za 1 ali 2 zavitka 6 din, od 3 zavitkov naprej 12 din.

Moštna esenca Mostin za izdelovanje prvovrstne zdrave domače pijače. 1 steklenica za 150 litrov stane 20 din. Poštnina povzete za 1 ali 2 steklenice 12 din.

Za boljše izrabljanje poštne priporočamo, da naroči eden za več sosedov skupaj. 106

Pravi Redin, Govedin, Mlekin, Konjin ter Mostin se dobi samo v zavitkih z gornjimi slikami in ga prodaja samo

Drogerija KANC,
Maribor,
Slovenska ulica

Kmečka trgovina

Preureditev naše zunanje trgovine

Vlada je postavila več vrst blaga pod uvozno kontrolo. Ta sklep je utemeljen s potrebo, da se spremeni smer naše zunanje trgovine. Preveč smo že postajali odvisni od trgovine s klirinškimi državami. V klirinških državah gospodarska svoboda izginja. Pri uvozu določajo samolastno brez ozira na svetovni trg cene, način kupovanja in plačevanja. Naši uvozniki nimajo na to nobenega vpliva ali moči in se morajo vdati tujemu diktatu. Za tolažbo dobijo visoke cene, ki pa se ne plačajo z denarjem, ampak z blagom. Denar nam je pa potreben za dobavo blaga, ki ga te države nimajo. Pa tudi naše izvozniske skupine so radi tega začele medsebojni boj. Vsaka bi rada prodajala v klirinške države, kupovala pa v neklirinških državah. Moramo pa na vsak način prodajati tudi v neklirinške države, kjer vlada še gospodarska svoboda in se blago plačuje še z visoko vrednim denarjem. Seveda so tukaj nizke cene in po nizkih cenah ne prodaja nihče rad, tudi naši izvozniki ne, zato ta borba med izvozniskimi skupinami. Moramo pa upoštevati važnost naše gospodarske samostojnosti. Radi tega je vlada izvedla svoj sklep glede kontrole uvoza, da bo vsak v enaki meri užival koristi prodaje v klirinške in koristi nakupa v neklirinških državah.

Cene goveje živine

Voli. Debeli voli so dosegli v Mariboru 5 din, pri Sv. Jurju pri Celju 5.50 din, v Brežicah 5 din, v Ljubljani 4.50 din kg, v Kranju 5.50 din. Poldebeli in plemenski voli so dosegli v Mariboru 4 din kg, plemenski pa celo 5.75 din kg. Po drugih sejmih se je cena za te vrste robo gibala od 4 do 4.75 din kg. Slabo rejeni voli so padli ponekod celo na 3 din kg (Ptuj, Ljubljana).

Biki. Klavni biki so bili v Mariboru 3—4 din, v Ptuj 3.80 din kg žive vage.

Krave. Krave za zakol, ki so zelo debele, molzne in breje krave imajo skoraj isto ceno, ki je bila v Mariboru 4—5 din kg. Nad 5 din se te vrste živali niso nikjer prodajale, pa tudi izpod 4 din niso nikjer padle, razen v Ptuj, kjer so dosegle jedva 3.50 din. Krave za klobasarje pa imajo bolj različno ceno, ki je v Mariboru in Ptuj po 2.50 din, drugod na štajerskem povprečno 3 din, v Kranju pa 3.75—4 din kg.

Telice in mladi junčki so dosegli v Mariboru 4.75 din kg, v Brežicah 5 din, v Kranju pa celo 5.50 din kg žive vage.

Teleta: Ptuj 5 din, Maribor 6 din, Brežice 6, Ljubljana 6 din, Kranj 7 din kg žive vage.

Svinje

Plemenske. V Mariboru so bili mladi prašiči 5—6 tednov stari 90—110 din komad, 7—9 tednov 115—140 din, 3—4 mesece 200 din, 5—7 mesecev 400 din; kg žive teže 6—8 din. V Ptuj so bili 6—12 tednov stari prašiči 100—110 din komad, v Kranju pa mladi pujski 7—8 tednov stari 120—180 din komad.

Pršutarji so bili v Ptuj 6.50—7.25 din kg, v Brežicah 7 din, v Ljubljani 7.50 din, v Kranju 8—9 din kg žive vage.

Debele svinje so bile v Ptuj 7.50—8 din, v Brežicah 9 din, v Kranju 9—10 din kg.

Meso

Govedina: v Mariboru 8—12 din, v Kranju pa 12—14 din kg.

Svinjina: v Mariboru 14 din, v Brežicah 16 din, prav toliko v Kranju.

Slanina: Maribor 14 din, Brežice 15 din, Ljubljana 18 din, Kranj 22 din kg.

Svinjska mast: Brežice 20 din, Ljubljana pa 22 din kg.

Ostali živalski produkti

Kože. Goveje 8—10 din, telečje 12 din, svinjske 8 din kg, v Ljubljani pa 10 din kg.

Volna. V Kranju oprana 34 din, neoprana pa 24 din kg.

Med. Brežice 16 din, Ljubljana 21 din, Kranj 22 din kg.

Mlečni proizvodi. Mleko: Maribor 1.50—2 din liter, Brežice 1.50 din liter. Smetana 10 din liter, surovo maslo 26 din kg, čajno 32 din, domači sir 10 din kg, jajce 0.40—0.70 din komad.

Perutnina

Kokoš 20—30 din, par piščancev 25—60 din, gos 40 din, puran 40—70 din, raca 22 din.

Vino

je v brežiškem okraju pri vinogradnikih po 5 din liter, sortirano pa po 7 din liter.

Žito in krma

Pšenica 1.50 din, rž 1.50 din, oves 1 din, ječmen 1.40 din, koruza 1.20 din, proso 1.50 din, fižol 2.50—3.50 din, krompir 0.80—1 din, seno 0.75—1 din, kislota 0.45 din, otava 0.70 din, slama 0.30—0.40 din kg.

Sadje in zelenjava

Jabolka 4—5 din, suhe češplje 12—14 din, celi orehi 10 din, luščeni 32 din, čebula 3—4 din, česen 6—8 din, zelje 0.50—3 din, kislota zelje 3 din, kislota repa 2 din, karfijola 2—8 din, glavna sotala 0.50—2 din, redkva 0.25—1 din.

Povpraševanje po našem blagu v tujini

126 — Casablanca: beli fižol in suha povrtnina.

21 — 23 — 128 — Montevideo: laneno olje,

laneno seme, koža, volna, loj, zdravilne rastline.

130 — Helsinki: koruza za setev.

135 — Paris: divjačina (zajci), perutnina, sir, povrtnina, sveže in suho sadje, svinjska koža, lipovo cvetje.

136 — Atene: fižol.

Zanimanci se naj obrnejo na osek Zavoda za pospeševanje zunanje trgovine, Beograd, Ratniški dom. Pri ponudbi je navesti gornjo številko.

Sejmi

24. marca: svinjski v Mariboru, pri Sv. Lenartu v Slov. goricah živinski — 27. marca: svinjski v Središču — 28. marca: svinjski v Ormožu, v Mariboru živinski — 29. marca: svinjski v Celju, Ptuj, Trbovljah.

Razgovori z našimi naročniki

Podoficirska šola. I. G. v B. Baš sedaj je razpisan natečaj za sprejem gojencev in pešadijski podoficirski šoli v Zagrebu in Beogradu. Prošnjo je vložiti na poveljnika pristojnega vojnega okrožja. Šola traja dve leti. V šolo se sprejemajo jugoslovashki državljani, rojeni v letih 1918, 1919, 1920 in 1921, ki so popolnoma zdravi in sposobni za vojaško službo, ki so dovršili osnovno šolo z najmanj dobrim uspehom in so dobrega viadanja ter niso bili doslej še sodno kaznovani, ki so samski in imajo dovoljenje staršev, odnosno varuhov, da smejo stopiti v navedeno šolo. Prošnjo je treba priložiti domovnico, kolkovano s 30 din, krstni list, kolkovan z 10 din, koleško spričevalo, npravstveno spričevalo, kolkovano s 30 din, dovoljenje staršev, kolkovano s 30 din, potrdilo, da je prosilec samski, kolkovano z 20 din, ter pismeno obvezo staršev, odnosno varuha, da bodo plačali državni stroške, ako bi kandidat odstopil po pregledu ali sprejemu v šolo do priložene prisega. Prošnjo je vložiti do 10. aprila.

Mura naplavila hlod. Š. A. Junija 1938 je naplavila Mura na Vaše posestvo velik hlod, ki je ležal na Vašem posestvu osem mesecev. Nato ste ga odpeljali. Par dni pozneje pa se je oglašil nek posestnik iz sosednje vasi, ki trdi, da je hlod njegov in zahteva, da mu ga vrnete. — Lastnik hloda še ni izgubil svoje lastnine do hloda, čeprav ga je Mura naplavila na Vaše posestvo, kjer je hlod ležal osem mesecev. Ako izkaže navedeni posestnik svojo lastninsko pravico, mu morate hlod izročiti. Obvezan pa je, povrniti Vaši morebitne izdatke, ki ste jih imeli. Lastninska pravica zastara šele v treh letih. Šele potem bi zadobili Vi lastninsko pravico do hloda liki pošten posestnik.

Kupeu odvzeti dve parceli. J. M. Neko posestvo je bilo prodano na dražbi. Izdražiteljica je pozneje to posestvo prodala Vam. Imela je izdražiteljica najemnika, ki je imel nalog interesentom razkazati meje. Ta najemnik Vam je pokazal meje, do katerih je posestvo hasnoval. Pred kratkim je dal Vaš sosed izmeriti svoje posestvo in pri tem se je ugotovilo, da dve najlepši parceli, kateri sta bili Vam pokazani kot del kupljenega posestva, ne spadata h kupljenemu posestvu, marveč sta po zemljiški knjigi pripisani posestvu sosedu. Sosed je tožil — ker kupljeno posestvo še ni bilo na Vas prepisano — izdražiteljico in je baje izšla kontumačna sodba. Prvi posestnik (kateremu je bilo posestvo prodano na dražbi), je s svojimi predniki vred hasnoval navedeni dve parceli že 80 let. — Ako Vam je

PAZITE PRI
BATERIJAH
na znamko
CROATIA

Vinogradniški kongres v Vršču

Od 10. do 12. marca je bil v Vršču kongres vinogradnikov, sadjarjev in vinarjev iz vse države. Slovenija je bila na kongresu zastopana po zastopniku banske uprave z g. Kuretcom na čelu, dalje so poslali svoje zastopnike Vinarsko društvo za Slovenijo v Mariboru, Kletarsko društvo v Ormožu ter Društvo vinskih trgovcev. Kongresu je predsedoval narodni poslanec g. Joca Georgijević iz Vršca. Tvarina je bila obdelana v obliki šestih strokovnih referatov, od katerih so bili nekateri res dobri in skrbno pripravljani. Zanimivo je vsekakor, da ni bilo dano na dnevni red kongresa vsekakor najvažnejše vprašanje, to je uveljavitev že dolgo pripravljene uredbe o sanaciji vinogradništva, s katero bi se v bodoče preprečilo širjenje vinogradov v nevinorodnih krajih, zlasti na vojvodinskih ravninah. Na tem vprašanju so zlasti tudi zainteresirani slovenski vinogradniki, ki so po zastopniku Vinarskega društva v Mariboru obravnavanje tega vprašanja v Vršču tudi sprožili. — Svečane seje kongresa v nedeljo, 12. marca, sta se udeležila tudi dva ministra, in sicer kmetijski in trgovinski, kongresu pa je prisostvoval nam znani in simpatični načelnik kmetijskega ministrstva g. Niketič.

izdražiteljica v naravi pokazala meje posestva, katerega ste Vi kupili, tedaj Vam jamči za meje in Vam mora plačati primerno odškodnino, ako bo lastnina omenjenih dveh parcel priznana sosedu. Izdražiteljica jamči tudi za dejanje svojega najemnika, ako je njemu naročila, naj Vam on pokaže meje. Ako je navedeni dve parceli posestnik, ki je prišel na dražbo, res hasnoval že več kakor 30 let javno, brez prošnje in brez sile, je s tem priposestvoval lastninsko pravico do teh parcel in lahko s tožbo doseže od sosedu priznanje navedene lastninske pravice. Priposestvovalo pravico bi bil posestnik izgubil le, ako bi bil na zahtevo sosedu tri leta opustil izvrševanje lastninskih dejanj, odnosno hasnovanje.

Zahteva žene do izplačila doklade 110 din. B. M. Ste žena državnega upokojenca, ki sprejema za Vas 110 din mesečne doklade, daje Vam pa samo najnujnejši živež, noče pa Vam kupiti ne obleke, čevljev in pod. Po zakonu je mož obvezan Vas svoji imovini primerno, dostojno vzdrževati. Radi tega Vam mora nabaviti tudi potrebno obleko in obutev. Neposredne pravice, zahtevati baš navedenih 110 din doklade, nimate, marveč Vam je mož primarno dolžan, dajati Vam potrebno oskrbo v naravi. — Pritožujete se, da zahteva Vaš mož, naj se preselite k njemu, in sicer stanuje na nekem hribu v viažnem, zaslinem stanovanju. Vi doslej stanujete v lastni dvonadstropni hiši blizu mesta in ne bi radi sledili možu, ker bolehate na revmatizmu. — Po zakonu je žena obvezana, iti za možem v njegovo domovljišče, vendar pa ta obveza ne sega tako daleč, da bi morali bivati v moževem stanovanju, ako bi to škodovalo Vašemu zdravju. Ni se Vam bati, da bi imel Vaš mož pri sodišču kako protekcijo, odnosno da bi njemu več verovali nego Vam radi njegove prejšnje službe. Sodišče ocenjuje izpovedbe prič, odnosno strank po svobodnem preudarku.

Prodaja agrarnega zemljišča. Š. V. Svoje dni Vam je bilo dodeljeno od agrarne reforme zemljišče. To zemljišče ste že odplačali, sedaj pa bi ga radi prodali ter si kupili neko drugo posestvo. — Prodaja agrarnega zemljišča je sicer dovoljena, a le, ako prodajo odobri minister za kmetijstvo. — Posojilo že lahko dobite, a le proti vknjižbi na nepremičnine in to na prvem mestu, ali pa proti zanesljivemu poroštvo. — V kolikor v naših oglaših niso navedene cene posestev, ki so na prodaj, se morate sami za cene zanimati pri ponudniku, ako pa ponudnik ni naveden, Vam naslov sporoči uprava »Slov. gospodarja« proti priložiti znamke za 2 din.

Različna obdajba dveh polovic posestva. B. F. P. Imeli ste 7 in pol oralo posestva »v eni parceli ter ste polovico odprodali. Plača pa kupec od svoje polovice manj davkov nego Vi od Vam ostale. — Višina davka je odvisna od katastrskega čistega donosa. Preglejte najprej pri katastrski upravi, ali je lastnina do posameznih parcel, odnosno polovice pravilno vpisana in koliko znaša čisti donos posameznih parcel. Ako se je pripetila kaka pomota, prosite katastrsko upravo, naj vam privede o tem davčno upravo. Ako se Vam zdi klasiranje posameznih parcel pogrešno ali nesorazmerno, bi morali doseči obnovo klasiranja. O pogojih take obnove smo odgovorili pod šifro »Znižanje davka — D. J.«.

Zavarovanje pri dveh zavarovalnicah. Č. F. Leta 1935 ste svojo doletanjo zavarovalno pogodbo »Jugoslavija« podaljšali za 12 let; nove police Vam zastopnik ni prinesel. Letos ste pisali »Jugoslaviji«, da odstopate od pogodbe in ste sklenili zavarovalno pogodbo s »Slavijo«. »Jugoslavija« Vas terja na plačilo zavarovalne premije. Vprašate, ali se lahko ubranite tega plačila ali pa morate morda plačati premije obema zavarovalnicama. — Na svoj predlog na podaljšanje zavarovalne pogodbe (leta 1935) ste bili vezani 14 dni, ako ni bil v predlogu dogovorjen daljši rok. Ako zavarovalnica »Jugoslavija« v tem roku ni sprejela Vaše ponudbe (sprejem se izvrši s pošiljateljvijo zavarovalne police), ste bili upravičeni odstopiti. Kakega drugega razloga za odstop pa najbrž niste imeli. Ako ga niste imeli, boste morali plačevati premije »Jugoslaviji« naprej do izteka dogovorjene zavarovalne dobe (leta 1947). — Ali niste »Slavijo« opozorili, da ste zavarovani pri »Jugoslaviji«? Novo pogodbo bi bili morali skleniti le pod pogojem, ako bi »Jugoslavija« soglašala z Vašim odstopom, odnosno ne bo zahtevala nadaljnjega plačevanja premij. Opozorjamo Vas, da je Vaša dolžnost, javiti zavarovalnicama, ako ste pri dveh zavarovalni isti interes zoper isto nevarnost in za isto dobo; škodo Vam bosta poravnali v razmerju zavarovane vrste, vsekakor pa ne boste od obeh skupaj dobili več, kakor bo znašala škoda, čeprav bi bila zavarovana vsota višja.

Dediči po nezakonskem sinu. K. H. Ako nezakonski sin ni zapustil lastnih zakonskih otrok, tedaj je po zakonu njegova dedinja njegova mati; ako ona ne živi več, pa njeni potomci. Ako jo mati umrla brez potomcev, preide dedščina na tako zvano tretje koleno, to je na stare starše matere pokojnika. V predmetnem primeru bo dedinja stara mati pokojnika. Njeni otroci bi dedovali le v primeru, ako bi stara mati umrla pred dednim pripadom.

Tekstilna šola. R. J. Državna tekstilna šola se nahaja v Kranju. Šolanje traja dve leti. Sprejema se le učenci, ki imajo absolvirano nižjo srednjo šolo ali meščansko šolo z nižjim tečajnim izpitom ali ki so dovršili moško obrtno šolo in opravili završni izpit, če opravijo dopolnilni izpit po predlogu ravnatelja in po pristojni odobritvi ministrstva za trgovino in industrijo ali banske uprave. Vpisnina znaša 50 din, šolnina pa plačajo učenci, katerih starši (oziroma tudi učenci, ako je njim predpisan davak) plačujejo nad 800 din letnih davkov po posebnih lestvicah in znaša najmanj 100 din. Radi velikega števila kandidatov imajo pri sprejemu prednost oni reflektanti, ki imajo daljšo (najmanj enoletno) prakso v kaki tekstilni tovarni.

Zakupnik ali majer? F. A. Ste zakupnik posestva, imate lastno živino, steljo ste kupili za svoj denar, jo nacerabili z lastnimi delavci in z lastno živino zapejali domov, zdaj Vam pa hoče lastnica-zakupodajalka gnoj odvzeti, češ da ga potrebuje za svoje njive, čeprav se ob sklenitvi pogodbe ni ničesar določilo o tem, čigav bo gnoj. — V predmetnem primeru nima zakupodajalka pravice do gnoja. Kvečjemu v primeru, ako ste Vi kak gnoj našli, ko ste prišli na posestvo, bi morali isto količino pustiti pri odhodu. — Ako je bilo dogovorjeno, da si boste z zakupodajalko sadje delili na polovico ter da boste del zakupnine plačali, ko boste prodali sadje ali krmo, tedaj ste upravičeno zadržali del zakupnine, ako si je zakupodajalka prilastila skoro ves sadni pridelek. Imate pravico zahtevati od zakupodajalke polovico sadja ali pa nadomestek v denarju in s tem nadomestkom pobotati dolžno zakupnino. O sporu, ali ste zakupnik ali majer, bo pač moralo odločiti sodišče po izvedbi zadevnih dokazov; ako nimate pismene pogodbe, bodo zaslišane priče, in če teh ni, bosta zaslišana Vi in zakupodajalka kot stranki.

Dogovorjena električna inštalacija — odstop? V. J. Z našim malčkom sem ste pred dvema letoma dogovorili, da Vam bo napravil električno inštalacijo in štiri luči proti plačilu 620 din.

Sedaj bi Vi radi odstopili od dogovora, ker se Vam zdi cena previsoka in razen tega Vam manjka denarja. — Dogovorjena cena ni pretirana z ozirom na dela, ki jih bo moral inštalater glasom priložene naročilnice izvršiti. Ker se je določilo, da bo inštalacijo izvršil »po razdelbi dela«, morate inštalaterju dati primeren rok, da delo izvrši ter mu hkrati zapretiti, da boste sicer od pogodbe odstopili; brez dodatnega roka in navedene zapretilve od pogodbe ne smete odstopiti (vsaj ne brez sporazuma z inštalaterjem). Kar se napeljuje tiče, je vseeno, dali se nahaja pod ometom ali nad ometom.

Znižanje davka. D. J. Vaše posestvo leži deloma v Jugoslaviji, deloma v Nemčiji. V Jugoslaviji ležeči del je močvirnat, nerodovit, hiša in hlev se podirata, plačati pa morate visoke davke, katerih ne zmorate. — Ako b'vate v hiši Vi sami ali Vaši kmetški delavci, Vam ni treba plačati hišne nikakega davka (zgradarine). Ako pa oddaja hišo v najem, plačate le gotov odstotek primerne najemnine. Ako se hiša že podira, tako da se v njej ne more stanovati, Vam zgradarine ne bi trebalo plačati. Poizvedite na davčni upravi, kake vrste davkov Vam predpisujejo. Ako je zemlja slaba, je gotovo uvrščena v slabši bonitetni razred. Višina zemljarine je namreč odvisna od katastrskega čistega donosa. Ker so vsa zemljišča že klasirana, bi morali doseči obnovo klasiranja. Tako obnova pa nastopi le v redkih primerih. Za Vas bi prišel v poštev le primer, da se uradno ugotovi, da se je izvršilo obstoječe klasiranje pogrešno ali nesorazmerno. Prošnje za obnovo ne morete vložiti sam, marveč bi jo moralo vložiti najmanj 20 davčnih zavezancev iz iste občine ali občina sama ali kako drugo javnopravno telo. Prošnjo bi trebalo dobro utemeljiti ter jo nasloviti na Dravsko finančno ravnateljstvo v Ljubljani. Ako finančno ravnateljstvo prošnji ne bi ugodilo, morete napraviti pritožbo na ministra za finance. Minister odreja obnovo klasiranja zemljišč po izkazani potrebi in izprevidnosti.

Trgovska šola v Celju. B. A. Za sprejem v to šolo ne zadošča absolutna ljudska ter nadaljevalna obrtna šola, marveč bi moral Vaš sin preje

dovršiti štiri razrede kake srednje šole z završnim izpitom.

Lastnik mlatilnice ni prijavil delavca pri OUZD. B. F. P. Vaš sin je bil zaposlen pri nekem mlatilničarju kot vlagatelj. Za časa zaposlitve je zbolel. Potreboval je zdravniško pomoč in sedaj zdravnik tirja Vas na plačilo zadevnih stroškov. Mlatilničar namreč Vašega sina ni prijavil pri OUZD. — Ni bistveno, da ovadite mlatilničarja, češ, da je opustil dolžno prijavo Vašega sina. Vi, odnosno oboleli sin lahko kratkotalo toži mlatilničarja, da povrne, odnosno plača vse to, kar bi bil Vaš sin dobil od OUZD, ako ni bil pravilno, odnosno pravočasno prijavljen.

Amnestija. F. K. Z zadnjim amnestijskim ukazom od 1. decembra 1938 so odpuščene kazni na prostosti, ki niso daljše kot 12 mesecev, pod pogojem, da pomiloščena oseba v roke treh let od dneva navedenega ukaza ne napravi nobenega zločinstva sploh in ne prestopka ali pregreška iz koristoljubja. Od amnestije pa so izvzete osebe, ki so pobegnile v inozemstvo, pa se niso od dneva ukaza prijavile oblastvom, niti se niso vrnile v državo, da bi se nad njimi izvršila kazen. — Ako ste odpotovali v inozemstvo šele po objavljenem amnestijskem ukaz, Vam omenjene kazni štirih mesecev iz leta 1938 ne bo treba prestatiti — pod gornjimi pogoji. Amnestijo kazni iz leta 1936 ste zaigrali le, ako je bilo dejanje, radi katerega ste bili kaznovani leta 1938, zločinstvo sploh, ali pa prestopki iz koristoljubja.

Višina rentnega davka. K. G. Imate naloženih 16.000 din in bi radi vedeli, koliko rentnine morate plačati. — Pri posojilih, pri katerih ne znaša obrestna mera več kot 12%, znaša rentnina 12% od dogovorjenih obresti. Ako ste siromašen, odnosno Vaši letni skupni neposrednim davkom zavezani dohodki ne presegajo po oceni davčnega odbora letno 10.000 din, imate plačati rentnino le v izmeri 8% od dogovorjenih obresti. Ta slednja rentnina je prosta avtonomnih doklad; od prvonavedene rentnine pa ste dolžni plačati še tudi avtonomne (kanovinske, občinske) doklade.

A. Mačuh. V Vaši zadevi se ne da ničesar več ukreniti in ni občeti, katero bi z uspehom mogli prositi za odpomoč.

Našim malčkom

(Nadaljevanje)

Na vasi

Hlapca, ki sta pozno ponoči prišla iz ujetništva domov, sta povedala, da so cigani hoteli obesiti gospoda Marka, pa so

naleteli na Petra, ki se je moral odkupiti. Ljudi se je lotil strah. Ko pa ciganov ni

bilo videti nikjer v okolici, so menili vsi, da so odjezdili.

Sredi vasi pod Kozjakom je stala košata lipa. Sem je zahajal oče Bernard s svojim učencem Jurijem, da bi ta že v mladih letih spoznal svoje kmete. Okrog njiju so se radi zbirali ljudje in oče Bernard jim je pravil razne zgodbe.

Tudi tisto popoldne sta sedela duhovni učitelj in njegov plemeniti učenec pod lipo. Okrog njiju je stalo nekaj vaščanov in oče Bernard je zopet pripovedoval. Kar zavpije Jurček: »Lejte, lejte, Turki!« Zbegani vaščani so se že hoteli poskriti. Ko so pa vadedi, da so čudni jezdecji cigani, so brez skrbi ostali pod lipo. Cigani so dirjali naravnost proti njim. Zdaj so se ženske in otroci razbežali, ostal je pod lipo le menih z dečkom in nekaj kmeti. (Dalje sledi)

MALA OZNANILA

Cenik malim oglašom.

Vsaka beseda v malem oglasu stane Din 1.— (Preklici, Poslano, Izjave pa Din 2.— za besedo.) Davek se zaračunava posebej do velikosti 20 cm² Din 1.—, do velikosti 50 cm² Din 2.50. — Kdor inserira tako, da ne pove svojega naslova, ampak mora zbirati uprava lista prijave, doplača še Din 5.— — Mali oglaš se morajo brezizjemno plačati naprej, sicer se ne objavijo. Kdor hoče odgovor ali naslov iz malih inseratov mora priložiti znamko za Din 2.— sicer se ne odgovarja

SLUŽBE:

Hlapca, 16—45 let starega, sprejme Anton Rop, Lormanje 13, Sv. Lenart, Slov. gorice. 540

Žagar na kmečko žago se išče. Potrebno je znanje tudi na polnojarmeniku. Naslov v upravnistvu. 537

Išče se fant, star 12 let, z imenom Stanko Urleb. Sporočiti: Štern Jožef, Fram. 554

Priden hlapec dobi trajno službo v župnišču. 498

Starejši gospod z gotovino 14.000 din želi priti na posestvo kot oskrbnik ali delavec. Ponudbe na upravo lista. 509

Vsaki osebi — družini nudimo doma stalni dober zaslužek — eksistenco. Pišite: »ANOS« Maribor. 383

POSESTVA:

Prodajam štiri orale posestva, njiva, gozd, sadosnik. Kocbek Terezija, Počehova 43, Maribor. 541

Mlin oddam v najem, tri tečaji, lepo stanovanje, zraven zemlja. Zdolšek, Okrog 4, Ponikva ob juž. žel. 550

Pri Sv. Lenartu, Slov. gorice, kupite šinje za vozove, kg 4.75 din, motike 10, 12, 14, 15 do 18 din komad, močne gnojne vile na štiri rogle 11.50 din komad, paket žičnikov 3 cole 18 din (3 kg) in nešteto drugih predmetov po zelo nizki ceni. Apno, cement, strešna opeka stalno v zalogi. Velika izbira raznega semena. Izkoristite ugodno priliko za nakup Vaših potrebsčin. Se priporoča Anton Hrastelj, trgovec, Sv. Lenart, Slov. gorice. 545

Vodovodne cevi, sesalke ali pumpe za vodo, vseh vrst, vidre ali ovne za napeljavo vode na hribe, vodne žage, cugžage znamke dve ribi in vsi drugo železnino dobite v najboljši kvaliteti v trgovini z železnino Alfonz Meuz, Maribor, nasproti frančiškanske cerkve, po ugodnih cenah. 440

Prodajam spalnico in drugo pohištvo, malo rabljeno, po nizki ceni. Aleksandrova 31, Pobrežje, Maribor. 543

Semena za polje in vrt in vse potrebščine kupujte vedno v trgovinah Senčar, Mala Nedelja, Ljutomer in štrigova. 284

Cepljeno trsje in korenjake prodaja Turin, Modraže, p. Studenice pri Poljčanah. 515

Moštna esenca, izvrsten izdelek, za izdelovanje jako dobre in zdrave domače pijače z izvrstnim okusom. Cena steklenici 20 din. Dnevna razpošiljatev. Ivan Pečar, trg. kemikalije etc., Maribor, Gosposka 11. 178

Prvovrstno apno dobite najceneje na vozove in vagone iz apnenic Rudolfa žučko, Poljčane. 506

Cepljene trte, korenjake in prtilična sadna drevesca kupite najceneje pri: Ivan Gradišnik, Šmarjeta, pošta Celje. 192

TRGOVCEM! Vsakovrstni papir, vrečice po engros cenah, glavna zaloga krep-papirja. Tiskarna sv. Cirila v Mariboru in Ptuj.

Staro železo, kovine, litine, vsakovrstne stroje in orodja kakor tudi vsakršno železje kupirn po najvišjih cenah. Justin Gustinčič, Maribor, Tattenbachova 14. 394

Priporoča se Kupčić-eva drevsnica in trsnica na Ptujski gori! 1427

Cepljene trte! V veliki množini različnih vrst na običajnih podlagah, krasno razvitih, nudi I. trsničarska zadruga v Sloveniji, pošta Juršinci pri Ptuj. Pišite po cenik! 264

Vodne turbine in žage izdeluje najceneje Strojno podjetje Ing. Borštinar, Ljubljana, Sv. Jerneja cesta 18. 344

Cunje, krojaške odpadke, star papu, ovčjo volno, dlako arovce, staro železje, kovine, baker, mečenino kupi in plača najboljšo: Arbeiter, Maribor, Dravska ulica 15. 329

Vabilo na 52. redni občni zbor Hranilnice in posojilnice v Dravogradu, r. z. z n. z., ki se bo vršil v četrtek, dne 30. marca 1939, ob pol 11. uri dopoldne v uradnih prostorih v Dravogradu s sledečim dnevnim redom: 1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru. 2. Poročilo načelstva in nadzorstva. 3. Odobritev računskega zaključka za leto 1938. 4. Volitev načelstva in nadzorstva. 5. Slučajnosti. Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, se vrši na istem mestu in pri istem dnevnem redu drug občni zbor, ki veljavno sklepa ne glede na število navzočih članov. Odbor. 548

Obleke perilo klobuki čevlji nogavice kravate robci dežniki

V NAJNOVEJŠIH VZORCIH
V NAJVEČJI IZBIRI
V NAJBOLJŠI KAKOVOSTI
IN PO NAJNIŽJH CENAH

STALNO

Stenmecki
CELJE 24

NAJVEČJA DOMAČA TRGOVSKA HISA V JUGOSLAVIJI!

CENIK ZASTONJ

Pozor! Prodajam majhno posestvo Orehekem Šmarje pri Jelšah, Stojan, Poljčane. 451

Lepo posestvo, 17 johov, sončna lega, prodajam (cena 30.000 din) ali zamenjam za manjše blizu Celja. Ivan Turnšek, Sladka gora, Šmihel 9, Šmarje pri Jelšah. 538

Prodajam malo posestvo, dva orala, hiša, vrt, sadosnik, njive, tik banovinske ceste, eno uro od Ptuja. Naslov v prodajalni Tiskarne sv. Cirila, Ptuj, Slovenski trg 7. 544

Posestvo, 12 ha zemlje, z lepim gospodarskim poslopjem, sadovnjakom in mlinom, 20 minut od postaje, blizu Slovenjgradca, proda za 52.000 din Franc Puhar, trgovec, Črna pri Prevaljah. 568

Naprodaj lepo posestvo, 8 orolov, vinograd, sadosnik, njive, gozd, travnik, lepa hiša, hlev. Medica Matej, Vodole 15, Sv. Peter pri Mariboru. 551

Vinogradno posestvo kupim. Ponudbe z opisom posestva, poslopj ter cene na A. Pelc, Ljubljana, Salendrova 6. 555

RAZNO:

Klobuke vseh vrst, barve in kvalitete, vsi doma izdelani ter proti dežju impregnirani, dobite najceneje pri Babošek Vladko, klobučarstvo, Maribor, Vetrinjska 5. Popravila od 10—25 din se sprejemajo. 552

Dve kravi, visoko breji, naprodaj. Poizve se pri Matjašič, mlinar, Gočova, Sv. Trojica, Slovenske gorice. 553

Večjo množino cepljenih trt in raznih sort ima na prodaj Martin Horvat, pošta Juršinci. 489

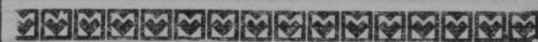
Zarostliva semena, najboljšo poljsko orodje, železnino in špecerijo kupite ugodno v trgovini Josip Jagodič, Celje, Gubčeva ulica, poleg uprave »Slovenca«, in Glavni trg. Nakup poljedelskih pridelkov, zamenjava bučnega olja za bučnice. 505

Zima! Pomlad! OSTANKI mariborskih tekstilnih tovarn, pristinobarvni, brez napak, in sicer: Paket serija »R« z vsebino 16—20 m dobro uporabnih ostankov flanelov in cvirnbarhentov za ženske obleke, moško, žensko in otroško perilo, za znižano ceno 125 din. Nadalje so še tudi zimski zimski reklamni paket serija »K« in specialni paket original Kosmos »D« v zalogi. Za Veliko noč: Paket serija »T« z vsebino 4 m volnenega blaga za ženske obleke v najmodernejših vzorcih za ceno »T/1« 100 din, »T/2« 130 din; pri naročilu prosim navedite barvo. Paket serija »H« vsebina 18—21 m oxfordov, cefirjev, touringov in frenžev za posebno močne moške srajce v najlepših vzorcih paket 136 din. Paket serija »M« vsebina 16 do 20 m pralnega blaga za ženske obleke in dečle, kretona in druka za predpasnike, delena, kropa, cvirncajga in polsvile za bluže in obleke v izbrano lepi sestavi, paket 130 din. Pakete »H« in »M« razpošiljam tudi mešano vsakega polovico. Paket serija »Z« vsebina 3—3.20 m dobrega štofa za moško obleko, damski kostum ali plašč, in sicer »Z-1« 130 din, »Z-2« 160 din, »Z-3« 200 din, »Z-4« 250 din, »Z-5« 300 din. Vsa podloga za moško obleko po kakovosti 80, 100 in 120 din. Vsak paket poštnine prosto, pri dveh ali več paketih primeren popust! Neprimerno vzamemo nazaj in zamenjamo. Nešteto priznanj odjemalcem na razpolago! Prepričajte se tudi Vi in pišite takoj Razpošiljalnici »Kosmos«, Maribor, Kralja Petra trg.

Iz zapuščine pri gradu Turniš pri Ptuj

se bodo prodajali v nedeljo, dne 26. marca, z začetkom ob 14. uri različne gospodarske potrebščine, in sicer:

1 kompletna mlatilnica z lokomobilom, gospodarsko orodje, plugi, brane, valjari, vozovi, sani, slamoreznice, reporeznica, seno, slama itd. Prav tako se bo prodal tudi 1 biljard ter druga hišna oprema.

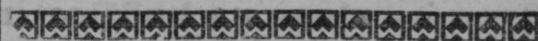

Priporočamo Vam trgovino

Franjo Klanjšek
MARIBOR. GLAVNI TRG 21.

Tam dobite štofe, kamgarne, cajge, volneno blago, platno, svilene robce, perilo, gotove obleke itd. po zelo nizki ceni. —

Prepričajte se, ne bo Vam žal! 513

Kdor oglašuje — napreduje!

MALA OZNANILA

SLUŽBE:

Iščem dekle. Lang. Slov. Bistrica.	571
Mlada, poštena strežnica, 2-3 ure dnevno, se sprejme takoj. Naslov v upravi.	558
Poljske delavce-oferje z vsaj štirimi delovnimi močmi sprejme oskrbnišvo Rogoza, pošta Hoče, kjer se je osebno zglasiti.	574
Viničarja, delovnega, poštenega, s tremi delovnimi močmi sprejme v stalno in dobro službo Arbeiter, Maribor, Dravska ulica 5.	576
Ofra in dekle sprejemem. Naslov v upravi.	577
žagarja potrebujem. Breclj, Zgornje Hoče 34, Hoče.	579
Ofer se sprejme. Slivnica pri Mariboru 17.	580
S 1. aprilom se sprejme hlapec h par konjem. Plačilo po dogovoru. Fisinger, mlin, Janževski vrh, Brezno.	583
Sv. Marjeta niže Ptuja. Razpisuje se služba cerkovnika in organista. Prosto stanovanje in bernja. Prednost ima obrtnik. Nastop 1. maja 1939.	587

POSESTVA:

Prodajam posestvo, 3 orale, njive, sadonosnik, gozd, blizu glavne ceste. Jus Franc, Jablanca, pošta Sv. Barbara, Slov. gorice.	569
Prodajam hišico z vrtom in njivo. Cena 13.000 din. Počasnica: Zor. Radvanje, Hostejeva ulica 72.	566
Prodajam majuno posestvo z lepim sadonosnikom v trgu Šmarje, ob državni cesti. Pripravno za gostilno. Izve se gostilna Pintar, Ponikva.	561
Prodajam lepo posestvo, 5½ oral. L. Muršič, Formin, Sv. Marjeta-Moškanjci. Cena znižana.	553
žago in mlin dam v najem. Jurše, Log 12, Ruše.	559
Dvostanovanjska hiša s 1700 kvadr. metri vrta po ugodni ceni napredaj. Krčevina pri Mariboru, Ribniško selo 13.	575
Proda se pol ure od Maribora lesena, ometana hiša, dve sobi, kuhinja, veranda in vrt. Dobrava 10, ob Ptujski cesti.	586
Kovačnica z vsem orodjem se odda takoj v najem. Rakuša, Žvab, pošta Ivanjkovci, Ormož.	584
Boljše posestvo na prometnem kraju kupim. Opis in ceno na upravo pod šifro »Gotovina 585«.	
Mlin na več tečajev in večjim stanovanjem na prometnem kraju vzamem za daljšo dobo v najem. Ponudba na naslov: Anton Uršič, Sv. Pavel pri Preboldu.	588

RAZNO:

Kolje za sadna drevesa in vinograd, krajnike, late, tesan in rezan les, prodaja Gnlišek v Mariboru, Razlagova 25.	567
VEVERIČJE, pižmovke in druge kože divjačine kupuje po najvišjih dnevnih cenah Ivan Ratej, trgovec, Slovenska Bistrica.	573
Prodajam hišni mlin z bencinskim motorjem. Naslov v upravi.	565
Smrekovo in hrastovo kolje za vinograd imam na prodaj. Naslov v upravi.	562
Mostin za napravljanje izvrstne domače pijače. Steklenica 20 din. Drogerija I. Thür, Maribor, Gosposka ulica 19.	581
300 dinarjev tedensko lahko vsak zasluži s prodajanjem ali izdelovanjem potrebnih predmetov. Pošljite znamko za odgovor. Anton Blaznik, Ljubljana VII.	560
Prodajamo sadike vsako nedeljo v Trnovski vasi, vsak petek pa v trsnici v Ptuj. Imamo še na razpolago nekaj sadnega drevja, sadne divjake, vinsko trsje in prtične vrtnice. Se priporoča trsnica in drevesnica Čeh, Trnovska vas, Sv. Belfank v Slov. goricah, Ptuj.	263

Najceneje in največja izbira ostanov iz raznih tovarn samo pri »Starinarju«, Zidanšek, Maribor, Koroška 6: svile, delena, cvrncajga, oksford, belo, plavo in rjavo platno. Moške in ženske srajce, gate, moške in fantovske hlače od 14 din, obleke za deklice vseh velikosti, fantovske obleke, predpasniki vseh velikosti, žepni robei od 1 din. 590

Radi selitve 2 omari (trd les) z dvema vratoma po 260 din, stoli, ena omara (trd les) 220 din, dva podglavnika: Ruška cesta 4, na dvorišču. 591

Cepljeno trsje, izredno močno ukoreninjeno, po primerni ceni se priporoča kupovati v trsnici Ivan Štuhec, Murščak-Radenci. 589

Jablus za jabolčnik, tvarina, iz katere lahko napravite izvrsten jabolčnik ali hruškovec tudi, ako ne pridenete nič naravne pijače. Je zelo zdrava in okusna ter se da izborno mešati z vsako drugo pijačo. Cena: 50 litrov 39.50 din, 100 litrov 69.—, 150 litrov 98.—, 300 litrov 182.— s poštnino vred. Naroči se lahko poljubna količina, toda manj od 50 litrov ne. Stotine pohvalnih pisem. Glavno zastopstvo Franc Renier, Podčetrtek. 593

Cepljeno trsje na razpolago. Nesiljeno bolj trpežno kot siljeno. Laški rizling, zeleni silvanec, šipon, Rup. Goethe št. 9, renski rizling, zeleni silvanec, Rep. Berlanderi kaber 5 bb, beli burgundec, žiahtnina, traminec, Rep. Portalis. Cena 1.20 din. Se priporoča Žel Josip, trsničar, Sv. Trojica, Slov. gorice. 595

Kakor k moji mami se zatečem po lepe obleke, čevlje, svilene robce in vse v Manufakturo Grajske starinarne, Maribor, Vetrinjska 10, kjer kupim dobro in zares najceneje. 570

Vabilo na redni občni zbor Gospodarske zadrage v Mezirju, kateri se vrši v nedeljo, 2. aprila 1939, ob pol deveti uri dopoldne v posojilničnih prostorih hiše št. 14. Dnevni red: 1. Poročilo: a) načelstva, b) nadzorstva. 2. Odobritev računskega zaključka za leto 1938. 3. Čitanje revizijskega poročila. 4. Sprememba pravil v smislu zakona o gospodarskih zadrugah. 5. Sklepanje o pristopu k Osrednji zadrugi v Mariboru. 6. Volitev upravnega in nadzornega odbora. 7. Predlogi in slučajnosti. Ako bi ne bilo ob napovedani uri zadostno število članov navzočih, se vrši pol ure kasneje drugi občni zbor, ki sklepa veljavno ob vsakem številu navzočih članov. 572

Nova trgovina

ZA POMLAD

„VIDA“

krasne bluže, pletenine, perilo, nogavice po najnižjih cenah! Krojaške in šiviljske potrebščine! (Krojači in šivilje popust!) 563

Nova trgovina MARIBOR, Koroška cesta 10

Za Veliko noč!

Najfinejšo banatsko moko znamke

»Pančeva«, »Hesler«, »Ada«,

sveže žgano kavo, lep riž, izbrane rozine, kakor vsakovrstno drugo specerijsko blago vedno sveže in po najnižjih cenah priporoča znana trgovina 564

WEIS JOSIP

MARIBOR, ALEKSANDROVA CESTA 29

Za Veliko noč 1939 morate biti novi!

499

Zato si oglejte čimprej pri tvrdki

Karl Jančič v Mariboru, Aleksandrova cesta 11

ki Vam nudi **najnovejšo robo**, kakor blago za moške in ženske obleke, klobuke vseh vrst in v vseh barvah, prekrasne **svilene robce**, srajce in drugo perilo itd.

v velikanski izberi in po najnižjih cenah!

Hranilnica Dravske banovine Maribor

Centrala: Maribor

v lastni novi palači na oglu Gosposke-Slovenske ulice.

Podružnica: Celje

nasproti pošte, prej Južnoštajerska hranilnica.

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju. Najbolj varna naložba denarja, ker jamči za vloge pri tej hranilnici Dravska banovina s celim svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo. Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno.

Kamgarn za moško obleko

od 68 din naprej pri Trpinu, Maribor,
Vetrinjska ulica 15.

REKLAMA ZA OBISK CELJA je manufakturna in modna trgovina **FRANC DOBOVIČNIK**

CELJE, GOSPOSKA ULICA 15.

Pri tej tvrdki kupuje mestno in podeželsko prebivalstvo svoja oblačila od najcenejših do najfinejših vrst. V trgovini je velika zaloga najraznovrstnejšega sukna, kot: marengo, šentlen, strih in drugih finih kamgarnov za obleke in z apovršne sukne za častito duhovščino, specialno blago za talarje, velika izbira vseh vrst sukna in kamgarna za modo in sport, za hotelsko in kavarniško osebje, za lovec, železničarje, gasilce, skavte, poletne uniforme, za hubertusplašče, za prehodne spomladanske plašče »ranglane« in »trenžkoate«. Trgovina ima lastno delavnico na električni pogon za izdelavo prešitih odev, perila, zdravniških, frizerskih, šolskih in delavskih plaščev, ključavničarskih oblek itd. Izdelava točno po meri. Ne nasedajte ljudem, ki vam vsiljujejo blago na domu, in ne verjemite kričeči in nelojalni reklami, ki mnogo stane in katero mora plačati kupec. Zaupno se obrnite na domače podjetje, ki vam jamči za vsak nakup. — Cene vsemu blagu so vedno najnižje že iz razloga, ker se trgovina nahaja v stranski, manj prometni Gosposki ulici. Tvrdka Franc Dobovičnik, Celje, Gosposka ulica 15, dela le na podlagi najsolidnejših principov: mal zaslužek, velik promet. — Oglad blaga v trgovini je vedno neprisljen.

Svileni robci

volna, deleni in druge pomladne novosti v največji izbiri priporoča manufakturna trgovina
J. PREAC, MARIBOR, Glavni trg št. 13

Pomlad...

Kakor priroda, tako je tudi naše telo onemoglo in se težko brani bolezni. Zaradi tega mu moramo pomagati in ga napraviti odurno in zdravo. Moramo ga očistiti nakopičenih in telesu škodljivih tvarin ter mu dovajati nove in oživljajoče soko.

V ta namen se priporoča za naravno zdravljenje

„PLANINKA“- ČAJ

ki je pripravljena večinoma iz najboljših planinskih zelišč in je njegovo koristno delovanje že priznano v znanstveni medicini.

Dolgoletne izkušnje nam potrjujejo, da je „Planinka“ zdravilni čaj zelo dobro ljudsko zdravilo, ker izhajajo njegove sestavine iz znanstvene in deloma tudi ljudske medicine.

»Planinka« zdravilni čaj je dober regulator za čiščenje in obnovo. Radi tega učinka e 6—12 tedensko zdravljenje s „Planinka“ čajem Bahovec izredno dobro:

- pri slabi prebavi in zaprtju,
- pri nerednem delovanju čreves,
- pri napetosti telesa, omotici, glavobolu, nespanju in zgagi,
- pri obolenju sečne kisline,
- pri obolenju jeter in hemeroidih,
- pri nervozi in živčnih boleznih.

„Planinka“ zdravilni čaj pospešuje apetit. Zahtevajte v lekarnah izrecno „Planinka“ čaj Bahovec, ki je samo tedaj pravi, če je zaprt in plombiran ter nosi ime:

**MR. BAHOVEC APOTEKA
LJUBLJANA**

ZDRAVILNI ČAJ „PLANINKA“

Reg. Sp. hr. 14212 od 10. VII. 1934.

**Če hočeš biti dobro in poceni oblečen
Kupuj edino-le v modni in konfekcijski
trgovini **Jurij Kokoč**
nasproti nove avtobusne postaje
Maribor, Glavni trg 24**

DENAR

Okraj Dravograd! Mežska dolina! Nove hranilne vloge vsak čas izplačljive — sprejema in obrestuje do 5% ter daje kratkoročna posojila Hranilnica in posojilnica pri D. M. na Jezeru v Prevaljah. 514

Nalivna peresa

od din 6.— naprej dobite v prodajalnah
Tiskarne sv. Cirila
Maribor—Ptaj

Ljudska posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

obrestuje hranilne vloge brez odpovedi po 4%, na trimesečno odpoved pa po 5%.

Izplačuje točno vse vloge stare in nove.

Dovoljuje posojila in trgovske kredite.

'NEW-PRIMA' in 'LACTA'
posnemalniki in pinje

(skandinavski proizvod) so najboljši posnemalniki sedanosti, odlikovani na svetovnih razstavah. Stotine zahval. Najbolj iskani posnemalniki domačih mlekarn! — »Lacta« brzoparilniki, jekleni in bakreni. — »Royal« šivalni stroji.

Glavno zastopstvo in skladišče:
ING. L. TEMKIN,
Zagreb, Vlaška 88.

Krajevni zastopniki v Sloveniji:
Vinko Slapšak, Trebnje.

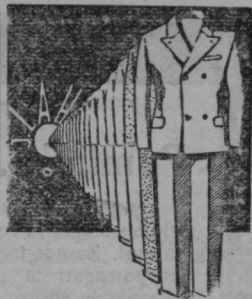
Ivo Tomažin, Selca, Bukovštica
nad škofjo Loko.

Jakob Knaus, Nove Laze pri Kočevju.
546 Iščem zastopnike!

V Mariboru pri M. Brečko kupujemo: moške obleke od 160 din, otroške obleke za fante od 68 din, vse vrste nogavic, moško in žensko perilo, kravate, najceneje pri

Mirko Brečko

MARIBOR, Aleksandrova c. 23. 518

Klobuki,

obleke, 411
perilo,
čevlji
i.t.d.i.t.d.

velika izbira in najugodnejše v konfekciji

Jakob Lah, Maribor, Gl. trg 2

SADJARJI!

uporabljajte za zimsko škropljenje Avenarius: Dendrin, Avenarius: Neodendrin, Avenarius: Mixdrin. Izključna prodaja za Jugoslavijo

PETAR J. MIOVIČ, MARIBOR,
prodaja na drobno

Kemindustrija, Maribor, Aleksandrova 44.

Kupujte pri naših inserentih!

Za Veliko noč!**Razglednice:**

od 50 para dalje, velika izbira!

Velikonočna darila:

albumi, pisemske mape, nalivna peresa, slike, knjige, kipi, spominske knjige i. t. d.

Velikonočne potrebščine:

vse vrste papirja, barve za pisanke, okraski, papirni tepihi, papirni servijeti i. t. d.

Največja zaloga in izbira ter najugodnejše cene v

Tiskarni sv. Cirila
v Mariboru in v Puju.

Oglaš v Slov. Gospodarju imajo trajen uspeh!

ZAVARUJE:

POZAR
VLOM
STEKLO
KASKO
JAMSTVO
NEZGODE
ZVONOVE
ZIVLJENJE
KARITAS

Vsak slovenski gospodar zavaruje sebe, svoje in svoje imetje te pri naši zavarovalnici.

Denar naložite najbolje in najvarneje pri

Spodnještajerski ljudski posojilnici

Gosposka ulica 23

v Mariboru

Ulica 10. oktobra

registrovana zadruga z neomejeno zavezo.

Hranilne vloge se obrestujejo po najugodnejši obrestni meri. Stanje hranilnih vlog Din 53,000.000.—